

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. X.—No. II4.

JUNE, 1914.

[Price 3d.]

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

Hon. President: Dr. L. L. ZAMENHOF.

President: H. BOLINGBROKE MUDIE.

Vice-Presidents: CLARENCE BICKNELL, F.B.E.A., GEORGE J. COX, F.B.E.A., HARRISON HILL, HERBERT F. HÖVELER, Miss E. A. LAWRENCE, JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., Rev. J. C. RUST, M.A., Right Hon. Sir THOMAS VEZEY STRONG, P.C., K.C.V.O., J. MABON WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer: BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E. General Secretary: HARALD CLEGG.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—
To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups. The Annual Subscriptions are:—Members, 5s.; Fellows, 10s. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

Offices: 17, HART STREET, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.
** Denotes New Group.*

- Accrington.**—Miss M. WHITEMOSS, 3, Marlborough-st.—Mechanics' Institute, Mon., 7.
- Adelaide (S. Australia).**—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.**—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Banbury.**—Mrs. BRAGGINS, 18, Calthorpe-rd.—At the house of Mrs. Gillett. "The Elms."—Tues. 8—9.
- Barrow-in-Furness.**—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—"Carona Café," Fri., 7.30—9.30.
- Bath.**—E. R. BLACKETT, 15, Southgate-st.
- Belfast.**—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Bexhill-on-Sea.**—C. W. HARRIS, 38, Sackville-rd.
- Birkenhead.**—Miss E. THOMAS, 104, Raffles-rd.—The King's Café, Grange-rd., Thurs., 8. Socials, 1st Thur. in month.
- Birmingham.**—CEDRIC F. WHITE, 8, Stanmore-rd., Edgbaston.—Quadrant Chambers, New-st., every evening.
 "Nia Rondeto."—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.**—HARRY FLINT, 36, Clifton-st.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 8.
- Blackpool.**—Miss A. C. AMBLER, 31, Bela Grove.—8 p.m. 12th June, 31, Bela Grove.
- Bognor.**—G. NESON TRAVIS, "Avilion," Highfield-rd.—Queen's Hall, 1st and 3rd Thur., 8.
- Bolton.**—J. BIRTWISTLE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.**—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Hotel Metropole, Fri., 8 p.m.
- Brighouse.**—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.**—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's park.—School of Elocution, 10, Old Steine, Tues., 7.
- Buckhurst Hill (Essex).**—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 1st Wed., at London Club, 3rd Fri., 8.
- Burnley.**—H. TOMS, 148, Branch-rd.—Victoria Rooms, Hargreave-st., Daily.
- Bury.**—Miss L. BURTON, 14, Hurst-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.**—Mrs. LANGLEY, "Brancepeth," Market-st.—Meeting Place: Write Sec.
- Cambridge (Verda Stelo).**—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cannock.**—Miss M. A. WALKER, Walhouse.—Parish Room, Tues., 7.
- Cape Town.**—A. E. ABRAHAMS, 85, Burg-st.
- Cheltenham.**—W. G. Phipps, "Marston," Langdon-rd.—"Orme Chambers," North Street, Tues., 7.30.
- Chester.**—J. W. DOBSON, 27, Brook-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.**—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Colne (Lancashire).**—J. R. WRIGGLESWORTH, 6, Rutland-st.—Royal Arcade Chambers, daily.
- Coventry.**—Miss C. O. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Same address, Mon.
- Darlington.**—Mrs. G. P. WOOF, 8, Larchfield-st.
- Deal.**—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.
- Derby.**—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- Devonport (Royal Navy, H.M.S. "Impregnable").**—PERCIVAL CARTER, R.N.—Mon., 12.30 p.m.
- Doncaster.**—W. R. JENNINGS, 40, Cartwright-st.—55B, Hallgate, Tues. and Thur.
- Dorking.**—G. F. SANDERS, Holmwood Farm, Fri.
- Dover.**—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).**—CHARLES P. BLACKHAM, 14, Garville Av., Rathgar, co. Dublin.—Lincoln Chambers, Linco'n-pl., Fri., 8.
- Dundee.**—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- Dunstable.**—J. COLLETT, 13, Victoria-st.—Marchant's Room, Fri., 7.
- Eastbourne.**—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—Grosvenor Restaurant, Terminus-rd., 1st and 3rd Mon., 8; other Mondays, 5, for Tea.
- Edinburgh.**—ALEX. McCALLUM, 16, Comiston-gardens.—Wed., 6 p.m. in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8, in 26, Synod Hall.
- Exeter.**—Miss A. SHAPLEY, Westwood, Spicer-rd.—University College, Queen-st., Tues., 7.30.
- Fremantle (W. Australia).**—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.**—G. WATSON, 24, Exeter-st.—N.E.R. Institute, High Level End, Sat., 7.30.
- Glasgow.**—Miss SIMPSON, 106, Stevenson-drive.—Stuart Cranston's Tea Rooms, Argyle Arcade, Mon., 8.30.
- Gloucester.**—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—At Secretary's house, Mon., 7.30.
- Greenock.**—Miss M. E. HAMILTON, 16, Bank-st.—Waverley Temperance Hotel, Thur., 8.
- Hailsham.**—Miss ELLA MITCHELL, The Grove.—"Brocklesbury," North-st., Wed., 7.30.
- Halifax.**—J. HAIGH, 13, Wakefield-gate.—Mechanics' Institute, Mon., 7.30.
- Halstead (Essex).**—Miss ZOE INMAN, Colchester-rd.
- Harrogate.**—Miss M. THORPE, 83, Dragon Parade.
- Harrow.**—ARNOLD GRACEY, "Heddingham," Pinner-rd.
- Hastings.**—A. J. ADAMS, Plymmon-terrace.—Y.M.C.A. Rooms, Breeds-place, 2nd and 4th Friday, at 7.30.
- Hebden Bridge.**—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.**—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).**—K. SIMMONS, 475, Macquarie-st.
- Huddersfield.**—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.**—Miss G. WILLFORD, 421, Anlaby-rd.—Grosvenor Hotel, Mon., 8.30.
- Ipswich.**—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).**—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's-ave.
- Keighley.**—FRANK C. RHODES, c/o Harrison & Clough, Park-st.—Mon.
- Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kidwelly.**—E. R. GRIFFITHS, Emlyn House—Parish Room.
- Kilmarnock.**—PETER YOUNG, 42, Fullarton-st.—High U.F. Church Session House, Thur., 7.30—9.30.
- Lancaster.**—Miss GRISENTHWAITE, 2, Balmoral-rd.
- Leeds.**—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—JOSEPH GOLDBLATT, 27, Lovell-rd., Leeds.—Socialist Inst., Sutherland-st., New Wortley, 1st Thur., 8.
- Leith.**—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Letchworth.**—F. A. GOODLIFFE, Elm Tree House—Esperanto Klubo, 21, Station-rd., Wed., Thur., Fri., 7.30—9. Club night, Sat., 8—9.30.
- Liverpool (Central).**—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—18, Colquitt-st., Room 10, every Sat. Socials first Sat. in month, 8.
- Liverpool (Branch).**—P. OAKES, 21, Keith-av., Walton.—Walton College, 2, Stuart-rd., Thur., 7.
- London (Central).**—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.**—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Brixton, S.W.**—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.
- Charing Cross, W.C.**—B.E.A. Reading Room, Wed., 3 (begin.); 3.30 (Adv.), Instr.—Ad. SHEFER.

GRAVAJ KLARIGOJ.

1.—Laŭ decido de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, la kotizo por la Deka Kongreso estas fiksita po Fr. 15.—

Familianoj de Kongresano (edzino kaj infanoj) povas ricevi Kongresan Karton, rabate, po Fr. 10.—; sed ili ne rajtas ricevi senpage la Kongresan Gazeton nek la dokumentojn de la Kongreso eldonotajn de la Centra Oficejo.

Post la 1 de Junio, 1914, la kotizoj estos altigitaj po Fr. 10.— ĉiu. Sekve post la 1 de Junio, 1914, ĉiu Kongreskarto kostos Fr. 25.— kaj ĉiu suplementa Karto kostos Fr. 20.—

Al la Kongresanoj, kiuj ne povos veni al la Kongreso kaj kiuj tion petos, la Komitato de la Kongreso repagos la senditajn kotizojn, deprenante nur po Fr. 1.— el ĉiu kotizo por pagi la jam faritajn elspezojn, **kondiĉe, ke tiuj Kongresanoj resendu siajn provizorajn kartojn antaŭ la malfermo de la Kongreso.**

La Kongresanoj, kiuj ne povos veni al la Kongreso kaj ne postulos la repagon de sia kotizo ricevos kompreneble senpage la Kongresan Gazeton, la Kongreslibron, la insignon de la Kongreso, ĉiujn programojn kaj la oficialajn dokumentojn, publikigitajn dum kaj post la Kongreso.

2.—La Kongresa Gazeto estos eldonita komence de Januaro, 1914. Ĉiu Kongresano ĝin ricevos senpage, sed nur depost la tago de sia enskribiĝo.

3.—Tuj post la ricevo de la kotizo la Kongresa Komitato sendos provizoran karton al la nova Kongresano. Se tiu ĉi ne ricevos siatempe sian provizoran karton, li estas petata sciigi tion al la Komitato.

4.—En konvena tempo ĉiu Kongresano ricevos poste diversajn mendilojn por loĝado, kongresaj eldonaĵoj, k.t.p.

5.—Por eviti poŝtajn elspezojn, la Komitato respondos al ĉiuj neurgaj demandoj de la Kongresanoj pere de la Kongresa Gazeto.

La "Deka Kongreso" akceptas ĉekojn kaj transpagilojn de la Ĉekbanko Esperantista.

The British Esperantist Vol X No 114 June 1914 200th Anniversary Issue

DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

PARIS — 2-10 Aŭgusto, 1914 — PARIS

3, place Jussieu, Paris

Mi subskribint(in)o deziras aligi al la DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO kaj por tio mi pagas la sekvantajn kotizojn :

I Kongresa Karto (12/-) Fr. 15.—

Supplementa(j) Karto(j) po Fr. 10 (8/-) Fr.

Mi sendas ĉi-kune per la sumon de Fr.

al la DEKA KONGRESO DE ESPERANTO

3, place Jussieu, Paris

Familia nomo ⁽¹⁾ (S-ro, S-ino, F-ino)

Persona antaŭ- aŭ bapt-nomo ⁽²⁾

Profesio ⁽²⁾

Nacieco ⁽²⁾

Strato kaj numero ⁽¹⁾

Urbo

Provinco ⁽¹⁾ Lando ⁽²⁾

Kune venas familianoj, kies nomoj estas :

(S-ro, S-ino, F-ino)

(S-ro, S-ino, F-ino)

(S-ro, S-ino, F-ino)

Dato :

Subskribo :

N. B. — La Aliĝilon kaj la pagon oni sendu rekte al la Kongreskomitato en Parizo.

(1) En nacia lingvo.

(2) En Esperanto.

Grave! Vidu dorso.

Croydon.—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.
—Ruskin Ho., Station-rd., W. Croydon, Tues., 8.

East London.—J. GOURLAY, 48, Headstone-rd., Harrow.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.

Emmanuel (S.E.).—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.

East Suburban.—A. L. ANGEL, 71, Terrace-rd., Upton Manor, E.—607, Romford-rd., Forest Gate, Thur., 8.

***Greenwich.**—R. D. J. SIMPSON, 53, Cranfield-rd., Brockley, S.E.—Halstow-rd. L.C.C. School, Tues., 7.30.

Hammersmith & Chiswick.—ALFRED BRIDGES, 11, Lonsdale-rd., Barnes.—Hampshire House Club, Hog-lane, King-st., Hammersmith, Tues. Non-members invited.

Kingston-on-Thames.—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., 1st and 3rd Tuesdays, 8.30.

Mildmay.—M. C. BUTLER, 18, Leigh-rd., Highbury.—1, Alma-rd., Canonbury, N., Thur., 8.

Postal Esperantists, British League of.—— GRAY, Western District, Wimpole-st., W.—B.E.A. Reading-Room, Wed., 10.30 a.m.

Stepney.—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.,—Wed., 8—10.

Sutton (Surrey).—L. C. ANDREWS, B.Sc., Cressingham Ho., Carshalton.—"School of Music & Art," "The Beeches," Brighton-rd., Sutton, Thur., 8—9.

West Norwood.—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.

Wood Green.—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Thur., 7.30.

Woolwich.—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.

Maidstone.—W. R. EDWARDS, 15, Earl-st.—Dockrill's Restaurant.

Manchester.—E. T. Doran, 52, High Bank, Gorton.

Mansfield.—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.

Melbourne (Australia).—A. L. SULLIVAN, "Esp-o Hall," 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.—**Komerca Klubo.**—W. J. SMART, 392, Albert-st., East Melbourne.—Hardware Club, 350, Little Collins-st., Mon., 8.

Middlesbrough.—Miss M. L. WARNE, 15, Myrtle-st.—Berlitz School, Thur., 7.

Middleton (Manchester).—J. THOMAS, 1, Thurland-st., Middleton Junction.—Old Hall Chambers, 61, Old Hall-st., Wed., 8 p.m.

Mirfield (Yorks).—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.

Montrose.—Miss M. MOIR, 29, White's-place.

Natala Verda Stelo.—LEONARD WOOD, Sutton Crescent, Stamford-hill, Durban.—Mon.

Northampton.—J. P. HARRISON, Squirrel-lane, Old Duston.—66, Harlestone-rd., Thur.

Norwich.—Miss A. EGMORE, 2, Cozens-rd.—C.E.Y.M.S. Rooms, Orford-place (Room 4), Mon., 7.

Nottingham.—H. O. SCHOFIELD, 57, Caledon-rd.—Y.M.C.A. Bldgs, (opposite Victoria Station), Fri., 7.30.

Padiham (Lancs.).—ALBERT THOMPSON, 47, Shakespeare-st.—Nelson's Temperance Hotel, Wed., 7.30.

Partick Y.M.C.A.—Miss J. SCOTT, 247, Dumbarton-rd.—Y.M.C.A. Rooms, Peel-st., Fri., 8.30. 2nd Sunday *Diservo* at 7 p.m.

Perth.—JAMES A. COWIE, Western-ave.—North U. F. Church Library Room, Tues., 8.

Plymouth (Tri Urboj).—H. C. VARDON, 25, Gibbon-st.—No. 5 Room, Bank Chambers, Bank-st., Wed., 7.30.

Portsmouth.—R. W. WRIGHT, 115, Balfour-rd., North End.—South Parade Pier, Entrance, Wed., 8.

Reading.—GEO. PROCTOR, 35, Vastern-rd.—Thur.

Redhill.—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane.—"Elmside," 4th Wed., 8.15 p.m.

Rochdale.—MISS A. MAXWELL, 4, Brocklebank-rd., Firgrove—W.E.A. Chambers, Lord-st., Thur., 8.

Royston.—F. H. DEARY, Victoria Crescent.—Clock House, Mon., 8.

Rugby.—JOHN UPTON, 27, Lower Hillmorton-rd.—Moat Hotel, Regent-st., Tues., 7.30.

Scottish League of Catholic Esperantists.—Miss M. H. CORCORAN, 9, Bellevue-st., Edinburgh.—Thur., 8.30.

Sheffield.—Mrs. WALLER, 58, Acher-rd., Millhouses.—Lyon's Café, Fri., 6.30.

Sheffield Y.M.C.A.—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.

Shipley.—Miss M. SCHOFIELD, 7, Hope View.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.

Slough.—Miss PITT, Upton House.

Soham (Cambs.).—G. F. FENTON, Soham (Cambs.).

Somercotes Alfreton.—FRANK WARD, George-st., Riddings, nr. Alfreton.—Primitive Chapel, Leabrooks, Thur., 7.

Southport.—Mrs. ROSLING, 10, Chatsworth-rd., Ainsdale.—Y.M.C.A., Eastbank-st., Mon., 8.

Spen Valley.—ERNEST BENTLEY, 6, Old Robin.—Museum, Leeds-rd., Millbridge, Tues.

St. Albans.—O. GODMAN, 8, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.

St. Andrews.—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.

St. Helens (Lancs.).—F. IBBOTSON, 218, Windleshaw-rd.—Y.M.C.A., North-rd. Wed., 8.

Stockport.—F. W. SHAW, 1, Lancaster-ave., Didsbury—Wed.

Stockton-on-Tees.—T. R. WILSON, 6, Dovecot-st.—Lit. and Phil. Institute, Mon., 7.30.

Stoke-upon-Trent.—Miss A. VIGGARS, Hope Cottage, Silverdale, Staffs.—Church Inst., Thur., 8.

Sydney (Zamenhofa Klubo).—Miss ORR, 184, Pitt-st.—184, Pitt-st., Thur., 8 p.m.

Todmorden.—H. CROWTHER, 8, Oak Mount.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.

Tunbridge Wells.—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.

Wakefield.—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.

Warrington.—Miss D. E. PARSONAGE, 14, Bewsey-rd.—27, Bewsey-st., Wed., 8.

Watford & Bushey.—FRANCIS G. ARCHER, 40, Oxhey-avenue, Watford.—Meetings, same address, Thur., 7.30.

Wellington, New Zealand.—V. L. M. DANIEL, Esperanto Hall, Lambton Quay.

Western Australia Esp. Socy.—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.

Wigan.—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.

Wisbech.—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

Second
Hand

BOOKS

AT HALF PRICES.

NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.

Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical, and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.

Books Bought. Best Prices Given. Catalogue Free.

W. & G. FOYLE, 121-123, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

African Times & Orient Review

Edited by DUSE MOHAMED.

A Weekly Review of African and Oriental Politics,
Literature, Finance and Commerce.

Price 6d. per copy.
12/6 per annum.

Also published Quarterly at
6/- per annum.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., **BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION**, 17, Hart-street, London, W.C., and it should be noted that **ALL** profits arising from the sale of same are **WHOLLY** devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommendea are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* The offices are open from 9.30 a.m. to 6 p.m.; on Saturdays from 9.30 a.m. to 1 p.m. Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London." Telephone: Museum 617.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary , Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition) ...	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D. ...	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher , The new and enlarged edition, by HELEN FRYER ...	0	7½
Esperanto for All (Propaganda and General) ...	0	1½
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper, ...	0	7
Esp.-English Grammar in Braille, A. J. ADAMS	0	11
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual , M. L. JONES. Third edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons , by EDMOND PRIVAT...	1	8
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	1½
Esperanto Shorthand (Pitman), A. W. LYNDRIDGE	1	1
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
First Reader in Esperanto, A., by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Pictorial Esperanto Course , CART-MANN ...	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Esperanta Vortfarado (Fruictier) ...	2	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT (B.E.A. eld.)	0	6½
Kolekto da figuraĵoj (G. Egli), 3 partoj ...	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT ...	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kursa Lernolibro , EDMOND PRIVAT ...	0	6½
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Legolibro por lernantoj , D-ro A. FIŠER (dua eld.)	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF ...	0	9
" (Nova Serio) ...	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICHTER ...	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROITE ...	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto) ...	0	4
*Tra la Jaro (Dent's), LUCY E. WADDY ...	1	6
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL ...	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound) ...	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva) ...	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.) ...	4	3
Dictionnaire complet Français - Esperanto, GROSJEAN-MAUPIN ...	6	0
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English Dictionary, MILLIDGE. cloth	5	3
Esperanto-English, by A. MOTTEAU ...	1	8
Supplements to above ...Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN ...	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET ...	1	0

Prices,
post free.
s. d.

Prices,
post free.
s. d.

Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAIS ...	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0	6½
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRILL ...	1	0
" de Sentencoj , de UOAGO ...	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET ...	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC) ...	0	6
Plena Klasika Libro de Esperanto , Luksa eldono kun ingo, 1s. 3d. ...	1	0
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca , EMILE BOIRAC. Tri volumoj ...	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF ...	1	0
" " Oficiala Aldono al ...	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

LITERATURE.

(See also **Drama**).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7
*Angla Literaturo, Titolaro de ...	0	3½
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½
Alegorioj el la Naturo (Gatty), trad. GEGO ...	0	6½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1	2½
Al mia Fratineto (Letero pri la seksvivo) (F. Ortt), trad. A. MULLER ...	0	9
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer ...	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĈ	0	3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER ...	0	7
Antaŭen kun kredo (Pola Esp-isto jarlibro) ...	2	3
Aŭtunaj Floroj (10 poemoj de D-ro Schulhof) ...	0	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF ...	0	7
Besta Vivo, Bildoj el (K. Ewald) ...	0	11
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF ...	0	3½
Bibliografio Esperanta (G. Davidov) ...	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience) ...	1	1
Blonda Ekberta, La (Tieck), D-ro W. FISCHER	0	6
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE ...	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT ...	0	4½
Brazilio (E. Backheuser) ...	1	6
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII., VIII., IX. ...	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. I ...	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT ...	2	0
Bulgaraj Rakontoj. D. ATANASOV ...	0	3½
Ĉe la piedoj de la Majstro (Alcyone), trad. W. W. MANN. Luksa eldona ...	2	1
Dankon (T. Combe), trad. E. RAMO ...	0	7
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio ...	0	7
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg ... cloth	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN ...	1	1½

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJOLA Y VALLÈS	0	3½	Kaukaza Kaptito (Tolstoj), ŠARAPOVA ...	0	3½
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3	Kauzo de la Senlaboreco, La, de H. C. MEES	1	4
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT ...	0	4	Kimra Karaktero, La. R. P. GRIFFITHS	0	2½
Du Rakontoj, verkitaĵoj de D. DE ROTHAN	1	1	Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7
Du Rakontoj de A. Ĉehov, trad. B. KOTZIN	0	4	Kio povas okazi se oni donacas surprize, de		
Du Rakontoj (Alfred de Vigny), trad. SAM MEYER	0	3½	E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto			Kion Patrino povas Suferi (H. Conscience)	0	6½
en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.)	4	4	Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI...	2	0
Eĉ en doloro ni estu ĝojaj ...	1	0	Konfeso (M. Pogaĝic), trad. A. JOZIĈIĆ	1	3
Ekonomio Socia (Marchlewski), trad. E. PFEFFER	0	4	Kongreso, La Tria , multilustrita ...	1	6
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1	8	Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER	1	4
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT	0	9	Kredo kaj Scio (D-ro Gruner)	0	8
Elro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	Kroataj Poeziaĵoj, trad. MAVRO ŠPICER	1	7
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE	3	0	Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Forel)	0	10½
En la Dolemitoj , A. E. STYLER	0	7	Kvin Noveloj germanaj, trad. L. E. MEIER (cloth)	2	2
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE	0	7	Laborista Klaso kaj Socialismo (Cachin)	0	3½
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine),			La Lasta (W. Reymont), KABE	0	3½
trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita	1	8	Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>)	2	0
En la Lando de la Blanka Monto. D-ro NOËL	1	0	Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL	2	2
En la Montoj (A. E. STYLER)	0	7	Legolibreto, J. BOREL	0	3½
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½	Levidoj (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0
En Rusujo per Esperanto , A. RIVIER	1	5	Libroj de Kantoj (H. Heine)	0	3½
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO...	3	2	Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE,		
Esperanto, Pri (Kontraŭ la reformuloj),			Du serioj ...	0	1½
AYMONIER	0	9	Londonaj Interesaĵoj, kun kvar kartoĵoj	1	2
Esperanto Kripligita, B. KOTZIN	1	2	Lupo, hundoj kaj homoj (A. Dygasinski)	1	1
Esperanto Monthly. Vol. I.	2	3	Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL...	0	7
Esperantaj Prozaĵoj	2	6	Mainovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	1	4
Esperanta Literaturo, Pri la , EDMOND PRIVAT	0	9	Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6
Estetiko en Medicino. Dr. H. SWIECICKI	0	8	Marĉfloro, hungara novelo de F. HERCZEG	1	1
Estu Homo! (C. Wagner), trad. SAM. MEYER	1	3	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF	3	6
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7	Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE	0	6
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½	Mirinda Amo , orig. romano de H. A. LUYKEN		
Evangelioj, La Kvar, P-ro. R. LAISNEY	1	6	(bound, 3s. 10d.)	2	9
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO	3	6	Mizeruloj, La (Victor Hugo), Vol. I.	0	9½
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV...	0	3½	Morto de Ivan Iljiĉ (Tolstoj), ŠARAPOVA	0	7
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½	Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. Br. KUHL...	0	10½
Fantomo en Lublo (el la hungara lingvo)	1	1	Nombroj (Numbers), trad. D-ro ZAMENHOF	2	0
Fantomoj (I. Turgenev), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½	Nord-Germanaj Rakontoj (H. Bandlow)	0	3½
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	2	0	Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7
Fatala Suldo, trad. E. FERTER-CENSE	3	6	Nova Testamento , according to binding, 1s. 9d. to	6	3
Formortinta Delsuno, O. VON SCHOOR			Novaj Versaĵoj (Lermontov)		
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose			Noveletoj el la Nigra Arbaro , H. CHRISTALLER	0	3½
and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the			Ondine (F. de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1
standard guide for Esperanto style, 7th			Ondoj (Esperanto and English), A. E. STYLER	0	6½
edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6	Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj		
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj),			HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7
O'CONNOR kaj HAYES	0	3½	Pafio, La (Puŝkin), trad. D-ro A. FIŠER	0	3½
Fundo de l' Mizerio, La (V. Sieroŝevski), KABE...	0	9	Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	Parnaso de Popoloj, El (30-lingva popol-		
Gentoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof)	0	3½	kantaro), trad. A. GRABOWSKI	2	3
Germana Kanttrezoro, Muziko kaj teksto	2	3	Patrino, La (Ernst Zahn), trad. J. ŠMID	0	3½
Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), trad. Busquet	1	3	Patrinoj, La (A. Aharonjan), D-ro A. FIŠER	0	3½
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN	1	1½	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE	2	6
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7	Paŭlo Debenham , H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.)	2	2
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER	1	1	Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI	0	5
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M.	0	7	Pekoj de l'Infaneco (Prus), trad. A. GRABOWSKI	0	10
Historieto de Esperanto, FIŠER	0	7	Poeziaĵoj de Schiller, trad. KOL-O SWACH	0	7
Historio de Esperanto , ED. PRIVAT	1	1	Pola Antologio , de KABE	2	0
" A. ZAKREWSKI	2	0	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER	1	3
Homaranismo. Dr. L. L. ZAMENHOF	0	3½	Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr.		
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL...	0	9	Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.)	0	4
Humoraĵo, Libro de l' (P. de Lengjel)	2	6	Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0	9
Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg)	0	3½	Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SID-		
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2	LOVSKAJA, 285 paĝoj	2	9
Instituto Milner, La, trad. Lyon'a Grupo	0	3½	Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES	1	7
Inter Blinduloj (Dr. JAVAL)	2	0	Prop. piedvojaĝo al Oka Kongreso, DEVJATNIN	1	7
Internacia Krestomatieto , A. AJSPURIT	0	4½	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF	1	9
Internacia Krestomatilo (Kabe)	1	4	Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF	2	6
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE	0	9	Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER	0	3
Japanaj Rakontoj, CIF TOŝIO	0	7	Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley)	2	2
Japanaj Vidaĵoj kaj Moroj, Albumo	3	6	Readmono (Deuteronomy), trad. D-ro ZAMENHOF	2	0
Kantoj de Salomono, La , trad. J. H. FRED	0	5	Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON		
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), FIŠER	0	7½	MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré	3	6
Karaktero (Luiscius), trad. T. L. BRUJN...	0	6	Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN	0	3½
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON	1	1	Rikke-tikke-tak (Conscience), trad. M. POSENAER	2	2
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	1	Sableroj, MARIE HANKEL, broŝ., 7½d.; bindita...	1	0
Katerino (Ševĉenko), traa. V. N. DEVJATNIN	0	3½	Senlaca Sinofero, La (Roksano), orig.	0	6½

		Prices, post free.				Prices, post free.	
		s.	d.			s.	d.
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF...	...	1	6	Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	...	1	0
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO	...	1	1	Patreco, 4-akta socia dramo (M. Wolf)	...	1	3
Siberio , de Pastro I. SERIŠEV. 250 pĝ., ilustr.	...	3	4	Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto)	...	0	6½
Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita...	...	1	10	Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF	...	1	0½
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL	...	1	2	Rabistoj, La (Schiller), trad. D-ro ZAMENHOF	...	2	0
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp.	...	0	10	Reaperantoj (H. Ibsen), trad. O. BÜNEMANN	...	0	3½
Superforta Ambicio (orig.), A. A. SAHAROV	...	0	6½	Revizoro, La (N. V. Gogol), trad. D-ro ZAMENHOF	...	1	6
Ŝakludo, Artisto en (Hispan. kaj Esp.), J. PALUZIÉ	...	2	0	Rikoltado de la Pecoĵ, La (Sturgis), (unuakta komedio), C. BICKNELL	...	0	4½
Ŝakproblemoj (60). J. PALUZIÉ	...	3	2	Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	...	1	0
Ŝi, la Tria (H. Sienkiewicz), trad. A. GRABOWSKI	...	1	2	Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	...	0	3½
Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON	...	1	9	Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	...	1	2
(bindita 2s. 3d.)	...	1	9	Solo de Fluto (P. Bilhaud), trad. F. DORÉ	...	0	7
Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-TROUILLON	...	0	4	Ventego, La ("Tempest"), trad. A. MOTTEAU	...	2	2
Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto	...	1	9	SCIENTIFIC.			
Tra Belglando, Nederlando kaj Anglujo, RIENZI	...	0	6½	Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	...	8	6
Tra l' Silento (beautifully printed and bound),	...	2	0	Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Rujwid)	...	1	1
EDMOND PRIVAT. Vellum, 1s. 6d. Leather	...	2	0	Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C. VÖRÖS	...	4	2
Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK	...	0	10	Fortografia Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	...	1	4
Travivaĵoj de Ro ŝo. RICHARD SHARPE	...	1	7½	Higieno kaj Moralo, trad. A. HERREMAN	...	0	10
Tri Angloj Alilande (Merchant), orig.	...	1	0	Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC	...	0	3½
Tri Mortoj (Tolstoj), M. SIDLOVSKAJA	...	0	4½	Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), trad. D-ro. KUNSCHERT	...	1	1
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	...	0	3½	Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A. DOMBROWSKI	...	0	7
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE	...	1	7½	Monadologio (Leibniz), trad. E. BOIRAC	...	0	7
Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS	...	1	3	Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	...	7	6
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	...	1	0	Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT	...	0	7
Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART	...	0	6½	Varmokulturo. D-ro WINSCH	...	1	4
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	...	1	6	MUSIC AND SONGS.			
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER	...	0	9	Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY	...	1	6
Vojo de l' Vivo (La Vorto), L. N. TOLSTOJ	...	0	3½	Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	...	0	7

DRAMA.

Advokato Patelin, trad. J. EVROT	...	0	9
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH	...	1	0
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	...	0	4½
Aspazio, 5-akta tragedio, L. ZAMENHOF	...	2	6
Avarulo, l' (Molière), trad. SAM MEYER	...	0	9
Balŝuoj, La (Gastineau), 1-akta, trad. L. CARLOS	...	0	7
Barbiro de Sevilla, 4-akta, SAM MEYER	...	1	1
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON	...	0	7
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET	...	0	2½
Boks kaj Koks. trad. C. STEWART, M.A.	...	0	5½
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), trad. CHARLES STEWART, M.A.	...	0	7
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI	...	1	0
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC	...	1	6
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	...	0	3½
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN	...	0	5
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	...	0	7
Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	...	0	6½
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE	...	0	6
En Danĝero, 5-akta (R. Unterman), orig.	...	2	5
Geedzigopeto (3-akta komedio), ROKSANO	...	0	7
Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF	...	1	3
Ginevra (3-akta dramo), EDMOND PRIVAT	...	1	1
Halka, 4-akta opero, trad. A. GRABOWSKI	...	1	0
Hamlet , trad. D-ro ZAMENHOF, paper, 2s.; cloth	...	3	0
Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA	...	0	3½
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF	...	2	0
Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A.	...	1	7
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST	...	2	6
Kamena Angulo, La (du-akta), trad. GEGO	...	0	9
Kara Panjo (W. Gordon), 1-akta, trad. GEGO	...	0	7½
Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE	...	0	6½
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	...	0	3½
Komedioj, Tri Unuaktaj (luditaj en "La Kvara")	...	0	10
Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.	...	2	0
Malsanulo pro Imago (Molière), W. VELTEN	...	0	6
Manfred (Byron), trad. D-ro. V. DA SILVA	...	1	0
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI	...	2	0
Monologoj, Tri, trad. P. BOULET	...	0	3½
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	...	1	0

Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY	...	1	6
Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE	...	0	7
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER	...	0	3½
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE	...	1	1
En Sonĝo (Heine-Zamenhof), L. RIGOR	...	0	9
Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY	...	0	3½
"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	...	0	1½
Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj)	...	0	6
Esperantista Kantaro (Fries), 53 pecoj	...	0	6½
Espero, La , horo, de F. de MÉNIL	...	1	1
" por baritono aŭ mez-sop.	...	0	7
" muziko de A. SCHAFER	...	0	7
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON	...	2	1
Gaja Migranto, La, de C. B. MABON	...	1	7
Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de M. C. BUTLER	...	0	7
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	...	1	6
"Huddersfield" Collection	...	0	4½
PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.			
Advantages of Esperanto, by M. L. JONES	...	0	1½
Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHÜCK	...	2	7
Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE	...	1	1
Do you know Esperanto? ... per 100	...	5	6
Esperanto inter la Blindularo (A. J. ADAMS)	...	0	6½
Hour of Esperanto, An, CART-COX	...	0	1½
How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE	...	0	1½
International Language, by W. J. CLARK, M. A.	...	1	3
Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Russian, and Welsh, per doz., 6d.; per 100	...	3	0
Dutch, Polish ... per 100	...	4	0
Passing of Babel , by B. E. Long B.A.	...	0	7
Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	...	0	4
Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100	...	1	8
Ditto, B.E.A. Propaganda, ... per 100	...	0	8
Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	...	0	7
Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	...	0	1½
Salutpoŝtkartoj de B.E.A. ... per doz.	...	0	7
Solve de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	...	0	7

VISKIO ESPERANTO

A Blend of FINEST
OLD
SCOTCH WHISKIES.

All Profits from Sale
devoted to Esperanto
Propaganda.

Note Special
Rebate to
Esperantists.

Payments
may be made
by cheques
on the
Čekbanko
Esperantista.

Price:
Per Doz., 51/-,
To Esperantists, 8m. 22-966.
Single Bottle, 5/- (Cash with Order).

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

DUA ELDONO

Esperanto-English Dictionary

(Vortaro Esperanto-Angla),
VERKITA DE
EDWARD A. MILLIDGE.
496-paĝa volumo, fortike tole-bindita.

Prezo 5s.; aŭfrankite 5s. 3d.

Ĉe Brita Esperantista Asocio, 17, Hart
Street, London, W.C.

E. SOUCHAY sciigas siajn korespondantojn, ke li ne plu loĝas 134, bld. Exelmans, sed nun 29, Rue d'Ablon en Athis, Mons. (S.-et-O.) en bela kaj sana ĉirkaŭaĵo de Parizo. Lia edzino volonte akceptos fratulinon dezirantan perfektigi en la franca lingvo.

Are you Learning Esperanto?

Are you Teaching Esperanto?

IN EITHER CASE, BUY

THE ESPERANTO MONTHLY.

16 pp. monthly, 1 penny. Post free for a year, 1s. 6d.

Edited by W. M. PAGE, Edinburgh.

A mine of help to the learner, and of suggestion and material for the teacher. *Some Features:* Special Course for Young People, by Uncle Bill; Esperanto-Conversations; Learners' Corner; Short Stories; Memory Hints for Students; Parallel Translations, etc., etc.

Vestoj por Homoj de Ambaŭ Seksoj.

KARAJ SAMIDEANOJ,

Ĉar ĝis nun ni ne havis la plezuron montri, kion ni povas fari kaj kiel ni superas en la "Tajlor-arto," ni petas al vi afable doni al ni provan mendon. Se ni ne absolute kontentigos vin, vi povas resendi la menditaĵon. Tio, kion ni deziras, kaj kion ni penas atingi, estas via estonta aĉetado kaj viaj rekomendoj.

Havante unu el la plej grandaj klientaroj inter Esperantistoj, ni decidis plivastigi ĝin, ĝis la devizo inter homoj dezirantaj sin bone vesti je modera kosto estos:

"Iru al CAREW & CAREW, la Laŭmodaj Tajloroj,
137, Oxford Street."

Afable skribu al ni por specimenoj, katalogo kaj memmezura folio, ĉiuj senpage.

Kvar Specialaĵoj niaj estas:—

Frakvestoj (silka substofa) de 70/- (35 Sm.); *Ordinaraĵ Kostumoj* de 50/- (25 Sm.); *Malenaj Kostumoj* (el plej bonaj vikunlanoj kaj striitaj kaŝmiraj pantalonoj) de 63/- (31.5 Sm.); *Virinaj Kostumoj* (el altgradaj ŝtofoj kaj bone altranĉitaj) de 63/- (31.5 Sm.).

De tiuj prezoj ni faros 10 procento da rabato al ĉiu Esperantisto.

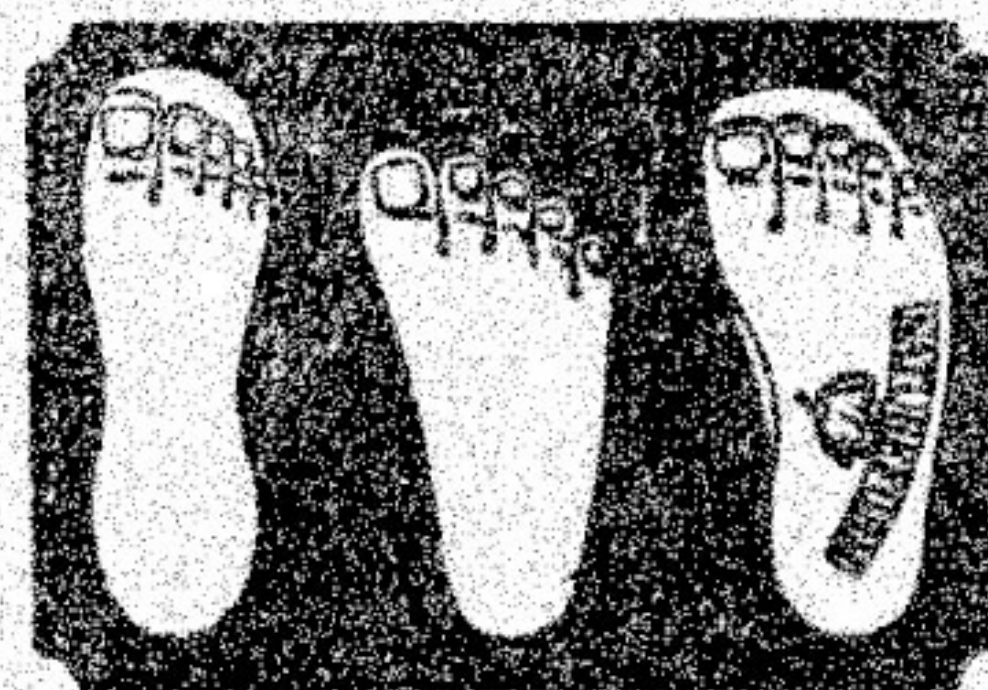
Certigante al vi nian ĉiaman pretecon vin servi,

CAREW & CAREW.

Refreŝigejo "Anker" en la Balta marbordo Ĥenkenhagen apud Kolberg. Renkonteĵo por ĉiuj vivreformemuloj. Specialaĵo: Varmokulturo laŭ D-ro med. Wilhelm Winsch, direktanta kuracisto. Vidu la broŝuron de D-ro Winsch: *Pri Varmokulturo* (per varmo al sano), nova metodo provizi la korpon je forto kaj helpilo al pli alta evoluo de la homaro. Prezo aŭfrankite 0.700 Sm. Prospekto senpage per la direkto. La refreŝigejo estas malfermata nur somere (de 1. Majo ĝis 1. Oktobro).

Honorinda Samideana Familio, disponanta tre komfortegajn Ĉambrojn en sia Somerdomo, staranta inter Macon kaj Lyon, flanke de monteto. Kun ĝusta suda aspekto, akceptus tutjare fremdajn gejunulojn, lernantojn la francan lingvon, kiel loĝantojn, po ses aŭ sep frankoj ĉiutage, laŭ la ĉambro. Francaj lecionoj, ombroplena teraso, ĝardenego, hidroterapijo. Belegaj ekskursoj. Bonegaj referencoj al la gazeto.

Villa des Carennes, par Beaujeu, Rhone
FRANCE. LÉON MÉRAS - Propriétaire-Viticulteur.

Botoj, Ŝuoj, Sandaloj,
Pantofloj, Kaŭĉukaj
Ŝuoj, Ŝtrumpoj. Ĉiuj
ekskluzive laŭ la tipo
'Naturformo.'

HOLDEN FRATOJ,

Katalogoj
Senpage.

3, Harewood Place,
Oxford Street, London, W.

Sapo "Espero."

La ĉiutaga lavado estas necesa operacio por la bonsano. Sed ne estas sufiĉe uzi sapon. Oni devas uzi bonan sapon, sapon kiu samtempe purigas kaj sanigas la haŭton.

Jen kial la Sapo "Espero" estas speciale taŭga por Esperantistoj:—

Ĝi estas enpakita triope en bela arta skatoleto, esperante presita.
Ĝi estas verdkola, kaj havas bonegan parfumon.
Ĝi ne kostas pli, ol ordinara sapo.
Ĝi purigas kaj sanigas la haŭton, kaj laste,
Ĉiuj profiloj estas dediĉataj al la Esperanto Movado.

Prezoj afrankite an la Britaj Insuloj.

Sm.

1 skatolo (tri pecoj)	...	11d.	0.458
2 " "	...	1s. 8d.	0.833
3 " "	...	2s. 5d.	1.208
4 " "	...	3s. 2d.	1.583
6 " "	...	4s. 6d.	2.250

Ĉiuj mendoj devas esti antaŭpagitaj prefere per ĉekoj aŭ transpagiloj de la Ĉekbanko Esperantista.

Speciala Noto por Grupsekretarioj:—Grupoj povas fari profiton per la pogranda aĉeto kaj pomalgranda disvendado de skatoloj inter siaj membroj.

Aĉetebla ĉe Ŭoago per la

B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.

Al kiu oni devas sin turni por sciigo pri pogranda aranĝoj.

SAMIDEANOJ ATENTU! BONA PRESADO!

5 quires of Notepaper, Cream Laid, printed with Address, and Green Star, and 100 Envelopes to match, sent post free for 3s.

100 Visiting Cards (Ivory), with Name and Address in black, with Star in green. Post free for 2s. 6d.

100 Art Quality Postcards, with Address and Green Star, 2s., post free.

INLAND ONLY.

From
JOSIAH BRISCOE

18-22, Banner-Street, Bunhill Row, E.C.

Jen ofta rimarko de la miloj da portantoj de la Drake "PROGRESO" Ĉemizoj. La "Progreso" ne estas ordinara Ĉemizo, aĉetebla ĉie; ĝi enhavas unikajn trajtojn, kiujn ne posedas aliaj ĉemizoj. Tial ni nomis ĝin La "Progreso" Ĉemizo, kaj tial

Ĝi estas speciale alloga al Esperantistoj.

Ni deziras fondi klientaron inter la multaj Esperantistoj; jam ni estas tre bone konataj de la ĝenerala publiko. Ni do petas, ke ĉiu leganto skribu por senpaga specimenaro de desegnoj.

Estas nur du gradoj:—4/6 (2.25 Sm.),

5/6 (2.75 Sm.).

"Progreso" estas la nomo de nia Ĉemizo, kaj "Progreso" la devizo de nia Magazenaro.

W. DRAKE & CO., Ltd.,

148, Cheapside, London, E.C.

43, New Bridge St., Ludgate Circus, E.C. (apud Ludgate Hill Station),
121, Queen Victoria St., E.C. 4, Westbourne Grove, W.

LICEO por KNABINOJ,

22 kaj 23, Park Street, Taunton, Anglujo.

Liceestrino:

FRAŬLINO MACDERMOTT, LL.A. (Honoroj) kaj Cambridge Instruista Diploma.

HELPATA DE TRE KAPABLA INSTRUISTARO.
ESPERANTO ESTAS INSTRUATA.

La Liceestrino akceptas Loĝantajn Liceanojn je Modera Pago.

Pri Prospekto sin turni al la Liceestrino.

THE BEST OF PRESENTS.

THE "ESPERANTO" FOUNTAIN PEN.

14-CARAT SOLID GOLD. FINE, MEDIUM AND BROAD POINTS. IRIIDIUM TIPPED.

The "Esperanto" Pen is guaranteed to give perfect satisfaction. It is beautifully made and finished, and equal to any 10/6 pen of another make. It gives no trouble whatever, and will last for many years.

Price 5s. 6d. (Sm. 2.750), securely packed, post free.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 17, Hart Street, London, W.C.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° X. N-RO 114.

JUNIO, 1914.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr. 4, M. 3; laŭ internacia mono, Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street*, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 17, *Hart-street*, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, *Hart-street*, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
From the Esperanto Watch Tower ...	101
Chronicle.—Some Recent Lectures ..	102
Redakcia Korespondado ...	105
An Important Move ...	106
"La Deko" en Parizo. PAUL BLAISE ...	109
Alilandaj Sciigoj ...	112
Libraro kaj Gazetaro ...	113
Sub la Ombrello, originale verkita de J.L.F. ...	115
"Crossing the Bar," traduko de F.ino JESSIE WYNTER... ..	116
Ĉirkaŭ la Nova Jaro (Stamatov), tradukis IVAN H. KRESTANOF ...	117
Simio Kuirema. HERBERT M. SCOTT ...	119
B.E.A. Council Meeting ...	119
B.E.A. New Members, Fellows, Examinations, Donations, F.K.I., etc. ...	120

From the Esperanto Watch Tower.

Seventh British Esperanto Congress at Sheffield.—The Duke of Connaught has been graciously pleased to become Patron of the Congress. We have just received an advance copy of the very well-edited and printed Congress-Book, and the programme therein detailed shows that those who attend will enjoy a very busy and pleasant time. The organisers are gratified with the number who have joined, and there is every prospect of a good gathering.

Boy Scouts.—The first International Congress of Boy Scouts will take place at Angers (France), 16—19 July. Esperantist Scouts are requested to communicate, in Esperanto, with the Congress Secretary, 8, *place du Ralliement*, Angers (*Maine-et-Loire*). It is important that Esperantists should muster in force on this occasion, to demonstrate to the unconverted the advantages of the International Language. *Volunteer wanted, to report to our Editor.*

Police.—The *Int. Esp. Policasocio* is still going strong. The *Int. Polica Bulteno* appears *dumonate*; for information write to S-ro E. TISON, *policinspektoro*, *Préfecture de Police*, Paris. In Graz (Stryia) eight officers, including the chief of the city detective force, have recently joined that association, and an Esperanto course for the Police is being arranged.

Alteration of Date.—The fourth Congress of Italian Esperantists will take place from October 24—27, not 3—5 October as announced. Secretary of Organising Committee is S-ro OTELLO NANNI, *R. Scuola per Ingegneri, Bologna*.

Esperanto and Commerce.—A Berlin hardware firm advertised a number of their articles by means of several insertions in three Esperanto journals. From these advertisements the firm has already received 425 orders from 32 different countries, for example:—From as far as Persia an order for table and alarm clocks, a bicycle and a large number of table-lamp batteries, an order from China had to do with tools, and so on.

These results in the Export Trade speak volumes for the practical value of Esperanto as the International Auxiliary Language for Commerce.

French Course for Foreigners.—At Tours (France) there is an institute for teaching French to foreigners, fee 55 francs for the first month, 50 francs for second month, 45 francs for each succeeding month. A prospectus of this course is issued in *Esperanto*, and can be obtained, free, from M. le Professeur Sourdillon, directeur des Cours de l'Institut d'Etudes Françaises de Touraine, *Lycée Descartes, Tours, France*. Special railway rebates and information about lodgings.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th. Secretaries, please note New Address: 17, Hart-street, London, W.C.

COMING EVENTS.

Owing to unforeseen circumstances, the Esperanto Day at the White (Pink) City has been unavoidably postponed until the Autumn, when full notice will be given.

The Merchant of Venice.—On Thursday, June 11, in the reading-room of the offices of the British Esperanto Association, 17, Hart-street, W.C., Mr. A. E. WACKRILL will read from his Esperanto version of *The Merchant of Venice* the following scenes:—i., 3; iii., 1 and 2; iv., 1. The reading will commence at 6.30 p.m. All friends are invited.

Croydon.—La ĉiujara vagekskurso okazos Sabaton, la 11an de Julio. Partoprenontoj kunvenos ĉe la stacidomo East Croydon je la 3a kaj promenigos ĝis la Sandrock Hotelo, Shirley, kie oni temaĝos je la 5a. Poste oni promenigos tra la belega arbaro Ballards aŭ vojeto Conduit ĝis Croham Hurst. Pro la malavareco de S-ro Bredall, veturilo estos provizata, per kiu maljunuloj povos veturi sen plua kosto. Nur estos 10 lokoj en la veturilo, tial, kiam oni aĉetas bileton, necesas, ke oni diru ĉu li aŭ ŝi deziros veturi kaj sidloko estos rezervata. La bileto koston 9 pencojn, kaj post la 4a Julio, 1s. Havebla ĉe ĉiuj grupsekretarioj aŭ de Leo L. S. Louis, hon. sekretario, Croydon Esperanto Society, 3, Courtney-road, Waddon, kiu petas, ke oni ankaŭ sendu afrankitan koverton kun la 9 pencoj aŭ 1s. laŭ dato.

Esperantaj Diservoj.—La kutima diservo okazos en HARECOURT CHURCH, St. Paul's-road, Canonbury, je 3.15, Dimanĉon, la 14an de Junio, kiam kantos F-ino Edith Morrison.

Esperanto Shorthand.—The evenings arranged for the classes to be held by the L.C.C. in this subject after Whitsuntide have been changed by the authorities, and are now definitely fixed as follows:—Queen's-road, Dalston, Wednesday; Haverstock-hill, Monday. Details from the schools, or from the Instructor, 18, Leigh-road, N.

Opportunities for Propaganda.—In Kingsway, London, a huge temporary building is being erected for the great International Conference of officers and soldiers of THE SALVATION ARMY, to be held early this month. Representatives of some 35 languages will be present. Samideanoj with time to spare, and plentiful supplies of Keys in many languages, *Esperanto for All*, and other *propagandiloj* may do some good work here.

The London Session of the CLINICAL CONGRESS OF SURGEONS will take place from July 27 to August 1 in the Grand Hall of the Hotel Cecil and the Ball Room of the Savoy Hotel. Dr. John B. Murphy, of America, will preside, and the secretary is Dr. Franklin H. Martin, M.D., Wimpole-street.

AN INTERNATIONAL CONFERENCE OF THE BLIND, of which the Duke of Connaught is president, will be held at The Church House, Gt. Smith-street, Westminster, from June 18 to 24. To this Congress the B.E.A. has appointed two delegates: Messrs. W. Percy Merrick and H. Bolingbroke Mudie. The hon. sec. is Mr. HENRY STAINSBY, 206, Gt. Portland-street, W.

The B.E.A. has prepared a 2pp. leaflet in seven languages, showing the advantages to be derived from Esperanto at such International Meetings. Any propagandist who may have opportunities for distributing these leaflets should apply to the B.E.A. for a quantity, which will be gladly sent.

GENERAL.

International Congresses and the Language Difficulty.

—Concerning the recent meeting of the International Women's Council at Rome, the correspondent of the *Daily Chronicle* reports *inter alia*:—"Unfortunately, owing to the marked lack of organisation and the fact that the majority of speakers (including Lady Aberdeen) utterly ignore the French as well as the Italian language, the Congress is being widely boycotted by the leading organs of the Italian Press, which justly complain that not even a *résumé* of the papers has been furnished to them in their own language, or at least in French or Esperanto. Hence the principal proceedings of the re-union have gone unreported."

A Hint to Propagandists.—In the February number of *The Visitor*, organ of the Church of Ireland Temperance Society, edited by Rev. Canon Lindsay, B.D., there appears an English version (with due acknowledgment) of the interesting article on the German Boy Scouts, "Die Wandervoegel: Knabo-Skoltoj en Germanujo," contributed to our January number by S-ro Wolff Ferckland. Such translations, with mention of the Esperanto source of the article, are surely one of the best means of indirect propaganda for our affair.

Esperanto on the Sea.—It may be of interest to Esperantists to learn that immediately the s.s. *Runic*, White Star Line, left Hobart, Tasmania, on its recent voyage home an Esperanto circle was started. An excellent leader was found in Mr. P. E. Williams, of Dundas, N.S.W., who most cheerfully devoted much time to the work; and the little book, *Esperanto for All*, was gone through with much pleasure and profit by about eight members.—JAMES TAYLOR, B.Sc., Tewksbury.

Cinema-Plot Competition.—The attention of readers is called to the above competition.

A prize of £2 2s. will be awarded for the best plot for a cinematograph film, based on complications due to language difficulties which are finally overcome by means of Esperanto.

The narrative should be as full as possible, and written on one side of the paper only.

All MSS. received become the property of the B.E.A.

Esperanto Competition for Boy Scouts.—In the May 28 issue of *The Scout* will be found an article on Esperanto by our president, and particulars of a competition organised in memory of the late Mr. Ernest Pointer.

The United Kingdom has been divided into 67 divisions, each of which is allotted two First and two Second Prizes of five shillings and two shillings respectively, for seniors (15—18) and juniors (12—15).

The entrance fee for each candidate is twopence, which includes the cost of the necessary instruction book, examination paper, and all expenses.

The list of entries closes on July 15, and the examination will be held on January 9, 1915, on which date all candidates must be between 12 and 18 years of age.

Will all Esperantists who are able to influence Scouts or Scoutmasters do their best to make the entry list a large one?

Esperanto in Public Schools.—Early last term a letter in Esperanto was sent to the secretary of each Debating Society in every public school, suggesting the suitability of the International Language Question as a subject for debate.

As a result several interesting debates have already

taken place, and more are being arranged. Several schools also availed themselves of the B.E.A.'s offer of Esperanto books for their libraries.

The co-operation of members able to influence masters or boys at public or other schools in this connection is most desirable.

Esperanto in County Schools.—Last January the Middlesex Education Committee decided to give an experimental course of Esperanto to 50 boys between the ages of 10 and 14, provided the B.E.A. supplied a teacher free of charge.

The (Cambridge) Propaganda Kaso made a grant for this purpose, and Mr. M. C. Butler kindly undertook the work.

At the end of the first term the boys had already acquired a sound working knowledge of the grammar, most were able to write long letters and essays correctly, and many could converse fairly fluently. The results of the examination are just to hand. Out of the 41 candidates whose ages ranged from 11 years 1 month to 15 years 8 months, 37 passed, 12 of them with honours. The youngest candidate, R. Mitchell, obtained first place, gaining no less than 318 marks out of a possible 350. Six other boys received 300 marks and over. The examiner, Mr. H. B. Mudie, in his letter to the Headmaster (Rothschild School, Brentford), expressed himself as greatly pleased with the general neatness of the papers. Prizes are awarded to the first six successful candidates, and certificates to others. The Middlesex Education Committee has decided to continue the classes; the number of pupils has been increased to 150, and the Committee pays the teacher.

LONDON.

Greenwich.—A hearty welcome to the new group here, which has just affiliated to B.E.A. The hon. secretary is Mr. R. D. J. Simpson, 53, *Cranfield-road, Brockley, S.E.*, who will gladly send all particulars to enquirers. The meeting place is in the Halstow-road, Greenwich, L.C.C. School, on Tuesdays at 7.30. The group has arranged an excursion for June 6 to Chiselhurst Caves; rendezvous—Chiselhurst Station, 3 p.m. *Venu amase!*

Harringay.—On Sunday evening, April 19, a paper was given before the Harringay Ethical Society by Mr. Salzedo, who maintained that "An International Language is Impracticable." The lecturer dealt very impartially with the subject, and to him, who knew five or six other languages, it is quite possible that an international language would not be needed. His chief point, occupying some pages, was that when one speaks in an international language, one cannot gain the inner meaning of the speaker. On being questioned, the speaker admitted that by means of Esperanto one person could understand another. A brisk discussion followed, in which most speakers favoured the idea of an international language. Messrs. W. and F. H. Briscoe, of Bowes Park, stated the case for Esperanto, and at the close of the meeting did a fair amount of propaganda by means of B.E.'s.

Tufnell Group.—Lecture Hall (entrance Parkhurst-road) New Church, next door Athenæum, Camden-road, N. (3 minutes from Nag's Head, Holloway). Meets Tuesdays. 7.45—10. Lessons given, elementary and advanced.

La Esperantista proverbo diras "Ĉio dependas je la komenco" kaj ŝajnas, ke la supre nomita grupo sekvas tiun proverbon. Je la 31a de Marto la komitato de tiu grupo invitis kelkajn tre konatajn kaj laboremajn Esperantistojn. Inter aliaj ĉeestis D-ro John Pollen, Ĉ.I.E., S-ro H. Bolingbroke Mudie, Ges-roj Paul Blaise, kaj F-ino Jessie Wynter; la lasta faris la arangojn.

La nova grupo komencis bone por tio, ĉar ĝi petis pri konsiloj kaj ricevis ilin de la diversaj Esperantistoj, kiuj parolis.

S-ino Blaise parolis ĉefe pri la spirito de la lingvo, pri "Internacia Lingvo Esperanto." Si traktis ĉiun vorton kaj donis la veran signifon. "Internacia," ŝi diris, "estas vorto, kiun uzas multaj homoj kaj ne scias ĝian signifon. Mi ne povas raporti ŝian parolon entute, ĉar mi timas la bluan krajonon de la redaktoro, sed mi esperas, ke aliaj grupoj (novaj kaj malnovaj) invitu ŝin priparoli tiujn tri vortojn.

D-ro Pollen parolis pri la lingvo kiel pacamilo, kaj finis per poemo, ke oni "learn Esperanto now," tra-fanta konsilo.

S-ro Mudie parolis pri la lingvo kiel "praktika utilo," kaj tiu, kiu konas lin, scias, ke neniuj povas priparoli tiun temon pli bone ol li. Tre trafa estis tio, kion li diris pri la blinduloj, kaj mi esperas, ke ĉe ĉiu propaganda kunveno oni parolu pri la Esperantistaj blinduloj, ĉar Esperanto al la blinduloj, estassame kiel juvelo al virino. Tre amuza estis, kiam S-ro Mudie finis la parolon, dirante, ke kiam *li* legas en la lito, li devas havi la libron sur la litkovrilo, sed blindulo havas ĝin sube.

S-ro Robertson (el Wood Green) montris per sia leciono, ke li ne nur scias la lingvon, sed li ankaŭ scias kiel instrui.

S-ro Blaise, dankante la komitaton en la nomo de la ĉeestantaro, konsilis, ke la klubo aliĝu al la B.E.A., kaj al la Londona Federacio de Esperantistoj.

Kelkaj Esperantistinoj kantis kaj deklamis kaj tiamaniere helpis sukcesigi la *Conversazione*. La afero estis bone prezidata de S-ro J. H. Smith. Al la nova grupo ni deziras plenan *Sukceson*, kaj tiuj, kiuj interesiĝas pri ĝi, skribu al la sekretario, S-ro Gillman, 36, *Countess-road, Camden Town.*—J.A.

(Ensendita por Maja numero sed bedaŭrinde preterlasita).

Wood Green.—La ĉiujara kunveno okazis la 9an de Majo, kiam granda anaro ĉeestis kaj ĉio pasis feliĉe sub la ĉarma prezidanteco de S-ro M. C. Butler. Al la vic-prezidantoj nunaj—S-ro H. A. Luyken kaj D-ro Goulding—estas aldonita S-ro Joseph Rackley, unu el la plej frutempaj anglaj Esperantistoj. Krom ĉi tio, la oficistaro restas neŝanĝita. Ĉe ĉiuj rilatoj la stato de la grupo estas tute esperplena.

Propagando en Finsbury Park.—Instigite de S-ro M. C. Butler, multaj anoj de la tri Nordlondonaj grupoj—Mildmay, Tufnell kaj Wood Green—ĉeestis plen-aeran propagandan kunvenon, Sabaton, la 2an de Majo.

Parolis S-roj Briscoe, Butler, Farmer, Gillman, Robertson kaj aliaj, kaj dolĉe kaj alloge kantis F-ino Edith Morrison. La sukceso sufiĉe rekompencis la laborantojn, kaj ilin kuraĝigis aranĝi similajn kunvenojn postnelonge.

THE PROVINCES.

Brighton and Hove.—The winter season of this group was brought to a conclusion on Tuesday, May 12, by a very enjoyable social evening. The room was crowded with members and friends, among whom was Colonel G. S. Robinson, president of the Eastbourne Group. It was only to be regretted that more of our neighbours were unable to be present also. The musical part of the programme was given by Miss van Sandau and Miss Vey, the latter giving some charming songs, which were much appreciated.

After various games and refreshments, the play *Kiu estas Kiu* was given by Miss Dovey, Miss Woods, Miss Godard, Mr. André, and Mr. J. G. Sims. It was splendidly done, and those taking part deserve great credit, especially as three of the number have only studied Esperanto for one season. The proceedings concluded with the singing of the International and National Anthems. The Rambling Club will meet

during the summer, to which we shall be pleased to welcome any of our Esperanto friends who are visiting the town.—E.M.E.

Exeter.—Mr. Richard Sharpe, of Torquay, visited the group on May 5. At the meeting held in the University College he gave the members a rare treat in the form of an informal talk on the language. A large number attended, including new members and non-Esperantists. The group is a very enthusiastic one, and is making good progress. Probably some four of its members will visit the "Deka."

Halifax.—The annual meeting of this group was held on April 20, in Hanover School. It now numbers over 70 members, and new members are joining every week. Mr. F. Duckett is the president, and Misses Davis, Depledge, Tracyewski, Clayton, Collins, and Paris the teachers.

Harrogate.—At the conclusion of the last lesson of the society for the session held at the Technical School several presentations were made to specially successful students. It has been decided to continue the class during the summer, if sufficient pupils join, to be under the tuition of Miss Spink.

Hastings.—It may be remembered that Mr. H. B. Mudie, our president, addressed the pupils of the Hastings Grammar School in December last. As a result of this, about 25 boys took up the study of Esperanto as a holiday task. In the examination which has just been conducted by Mr. Mudie some remarkable results are shown. All the pupils in the Higher Section passed, five of them with honours. Three got over 300 marks out of a possible 350; the most successful, A. Taylor, got 330. In the Junior (and smaller) Section E. E. Crouch was awarded honours.

Is it not a wonderful testimony to the fascination and simplicity of Esperanto that our schoolboys should have voluntarily taken it up as a holiday task, and should have come through the examination with such flying colours?

Stoke-on-Trent.—La ĉiujara kunveno de la loka societo okazis la 30an de Aprilo en la Victoria Institute.

S-ro J. R. Miller (Prezidanto) prezidis, kaj kontentiga nombro ĉeestis. La raporto estis aprobita, kaj la oficistoj estis reelektitaj.

Oni aranĝas kamparajn vagadojn dum la somero.

La Tri Urboj Esperanta Grupo.—Dum la pasinta monato okazis la ekzameno de niaj grupanoj, kaj tiuj, kiuj partoprenis, nun avidas atendas la rezulton.

Dufoje en ĉiu semajno ni faras ekskursojn al vizitindaj lokoj kaj alla kamparo, k.t.p. Tiel ni "mortigas du birdojn per unu ŝtono." Babilante Esperante ni ekzercadas niajn langojn, kaj, kelkafoje estas oportune al ni propagandi nian aferon.

Post longa provado ni ĵus sukcesis, dank' al la klopodoj de nia samideano, S-ro Harper, enkonduki Esperanton en la gazeton *Western Weekly News*. Sekvante tiun bonan ekzemplon la redakcio de alia gazeto, *Western Weekly Mercury*, aperigis la fotografadon de nia grupo.

S-ro Richard Sharpe faris al ni viziton kaj lia afabla babilado, Esperanta kaj Angla, tre interesis kaj plaĉis al ni. Ankaŭ nin vizitis samideaninoj el Manchester kaj Portsmouth.

Estas domaĝe ke l' morto forprenis de ni, nian tre afablan kaj kleran samideanon, George Coles Law, kaj ankaŭ la edzinon de nia prezidinto, S-ro P. Carter. Al la familioj eliras nia tutkora simpatio.—S.R.H.

SCOTLAND.

Edinburgh.—Since the end of April the class for practice in reading and conversation, which has been specially arranged for those who received tuition in Elementary Classes during the winter, has been very satisfactorily attended. The members have taken in hand the study of *Bardell kontraŭ Pickwick*, and the

famous "proceso" has provided both instruction and amusement. One evening was devoted to the *esplorado* of the British penny.

As in former years, informal group meetings will continue throughout the summer. Much interest is being shown in the coming congresses. Mr. Warden spares himself no pains to procure the latest and most reliable information about the "Deka"—the best routes, lowest fares, fastest trains, and most comfortable hotels. He is a mine of knowledge on the subject, and is ever ready to help or advise the *Kongresantoj*. As a preparation for the great event, Mr. Marshall *per* Esperanto is giving weekly instruction in the French language.

On Wednesdays visitors and enquirers will be heartily welcomed at the Esperanto Tea Table, in Patrick Thomson's, *North Bridge*, at 6 p.m., or at 8.30 p.m. in the *Grupejo*, Room 26, *Synod Hall*, *Castle Terrace*.—A.McC.

Montrose.—Okazis la ĉiujara kunveno de ĉi tiu grupo, la 28an de Aprilo, kiam la geanoj diskutis kaj aranĝis multajn aferojn. La grupanoj korege, ree elektis S-ro J. D. Simpson, F.B.E.A., kiel prezidanton, kaj ĉiuj membroj promesis peni sian eblon, varbante novajn lernantojn, en la daŭro de la somera libertempo, por ke la societo fariĝu pli forta antaŭ ol komenci la studadon, vintre.

TO FORM NEW GROUPS.

Names and addresses of those *samideanoj* willing to help in the formation of New Groups are inserted under this heading.

Sydenham, London, S.E.—Mr. Henry W. Newbold, 42, Larkbere-road.

Richmond-on-Thames.—Mr. G. Badham, 80, Mt. Arrarat-road.

Wimbledon.—Mr. Henry Holden, 149, Queen's-road.

Bristol.—Mr. W. F. Westmancote, 142, Chessel-street, Ashton Gate (formerly secretary of Cheltenham Group).

Boy Scouts, Liverpool, N.—Scoutmaster Percy Edwards, 6, Woodland-road, Walton, Liverpool.

Streatham, London, S.W.—Mrs. A. Freke, 4, Mount Ephraim-lane, and Mr. E. A. Allsop, B.E.A. Office.

Earl's Court, London, S.W.—Babel House (Women's Industrial Training College), 96, Lexham-gardens.—Mrs. Bridges Adams at above address, or Mrs. L. A. Evans, 8, Bolan-street, Battersea.

East Finchley, London, N.—Mr. F. Baldwin, 44a, Sedgemere-avenue.

To Esperanto Motor-Bicyclists.—Mr. Chas. A. Hollis, 284, Rotten Park-road, Edgbaston, Birmingham, would like to have their names for propaganda purposes.

SOME RECENT LECTURES.

Blackpool.—On April 5, before the members of the Adult School, Mr. J. Hadall on "The Moral Elevating Power of Esperanto." There were many enquiries, and a good impression was made in favour of Esperanto.

London.—On April 23, at the Argyle Square Church (New Church Society), to the members of the Junior Members' Society's Meeting, Mr. Paul Blaise, an interesting and instructive lecture on Esperanto; a very hearty vote of thanks was accorded to the lecturer. As a result a class of twelve members will begin immediately, while several others are already studying privately, including the chairman of the meeting and the minister, the Rev. Arthur Wilde. Reported in *Morning Light*.

Blackheath, London, S.E.—At the High School for Girls, on May 19, at 9.30 a.m., Mr. H. Bolingbroke Mudie, to about 150 senior students, on the Esperanto Grammar, *Esperanto for All* being distributed, and used as textbook. Much interest was aroused, and it is hoped that a class may be started.

Alvoko al Gazetaj Korespondantoj.

S-ro George Lansbury, la Ĉefredaktoro de la *Daily Herald*, promesis per unu sia amiko enmeti ĉiuvendrede en sia gazeto konstantan artikoleon ĝis 200 vortoj pri Esperanto. Se mi povus havi kvar fidindajn kaj nepre kompetentajn helpantojn—prefere samideanojn, kiuj estas simpatiaj al la Laborista Movado—mi konsentus entrepreni la taskon de Ĉefredaktisto de la fakto. La ĉefaj kvalitoj de redaktanta helpanto estas kono de la Esperanta movado kaj kapablo prezenti ideojn koncize kaj klare en la angla lingvo. Mi atendus, ke ĉiu helpanto definitive promesu (kaj plenumu sian promeson) sendi 200 vortan artikoleon regule unu fojon en ĉiu monato. La korespondantoj plie devus legi ĉiun vendredan numeron de la gazeto por eviti ripetaĉon. Krom artikoloj pure novaĵaj, oni povus kontribui diskrete paragrafojn, kiuj enhavus argumentojn pro Esperanto.—Bonvolaj helpantoj skribu tuj al :—H. A. EPSTEIN, c/o B.E.A., 17, Hart-street, W.C.

Grava Alvoko.

Esperanto por la Internacia Ligo de Kristanaj Unuiĝoj de Junaj Viroj (K.U.J.V.).

Estas tre ĝojiga fakto, ke la Centra Komitato de la nomita grava ligo, kiu en 44 diversaj landoj kalkulas preskaŭ 9,000 Unuiĝojn kun pli ol 1,200,000 membroj entute, nun pli kaj pli konvinkigas pri la utileco kaj progresoj de Esperanto kaj jam promesis, diskonigi kaj raportojn kaj klarigojn pri nia afero inter la K.U.J.V., por helpi al ĝia disvastigado en la tuta mondligo.

Kiam sufiĉe da Unuiĝoj resp. ĝiaj sekretarioj aŭ delegitoj lernas Esperanton, oni certe akceptos la lingvon oficiale kiel interkomprenigilon.

Estas do nia plej grava kaj tre ĝojiga devo de ĉiu Kristana Esperantisto, helpi je aranĝo de vasta propagando de Esperanto en la K.U.J.V. Ĉiu, kiu povas interrilati kun ia K.U.J.V., estas insiste petata—

1. Tuj aranĝi paroladon pri Esperanto antaŭ la Unuiĝo.

2. Doni klarigojn pri Esp.-gramatiko kaj vortfarado buŝe aŭ skribe.

3. Aranĝi kursojn pri Esperanto por la anoj.

Ĉiuj necesaj informoj estas riceveblaj de S-ro PAUL HUBNER, redakcio de *Dia Regno* (Esperanta organo por K.U.J.V.), en Dellbrück, ap. Köln (Germanujo).

Belegaj Esperantaj Ĉizajoj el Ligno.

Sendube multaj legantoj niaj plezure sciigos pri la supre nomitaj vere belaj verkoj de nia konata samideano kaj Londona klubano, JOZEFO ALMOND.

La unua *Esperanta Simbolo*, el kverko, grandeco 2' 6½" × 2' 6", vendoprezon £50 (Sm. 500). La dua, *Kadro, stilo Ludoviko XVIIa, kun fotografaĵo de D-ro Zamenhof*, el kverko, grandeco 2' 0½" × 1' 8½", vendoprezon £30 (Sm. 300).

Ambaŭ verkoj gajnis Arĝentajn Medalojn, atestojn de Kapableco kaj Stipendion de London County Council. Ili estas videblaj ĉe la Ekspozicio en Carpenters' Hall, London Wall, London, E.C., de la 8a ĝis la 20a de Junio. Eniro senpage de la 11h. matene ĝis 9h. 30 p.t.m., krom en la unua tago, kiam la ekspozicio malfermiĝas je la 5h. p.t.m.

Se post la ekspozicio la verkoj restos ne venditaj, oni montros ilin dum la monato Julio en la Legocambro de la B.E.A.

El la vendoprezon la verkinto deziras doni 10% al Brita Esperantista Asocio kaj 5% al la Londona Federacio. Interesatoj skribu al Jozefo Almond ĉe B.E.A.

Redakcia Korespondado.

LETTER FROM MR. R. T. EVANS, BARRY, S. WALES.

The parcel for S-ro Johano Couceiro has found its owner at last. He visited the public library in Barry, and there got my address from the librarian, who knew that I was enquiring for the Esperantist.

He called on me at the school, on Tuesday afternoon, April 28, and I found him a most entertaining person. He is a native of Corunna, Spain, but his parents now live in Buenos Aires. His occupation is that of chief steward, and as such he has travelled all over the world. It is interesting to note how he became acquainted with Esperanto. He was sitting in a café at Cardiff four years ago, when he was joined by two other chief stewards, who in the course of the conversation asked him if he knew Esperanto. He confessed ignorance to the great surprise of his friends, who informed him of its great utility to them in their travels. He decided at once to learn this wonderful language; and the following remarks testify to the successful use he has made of it:—

In every port he visits he makes a point of looking up any Esperantist, or Esperantist club or society, and thus gets to know a large number of people of different races. If there is no Esperantist, he goes to the office of the local newspaper, and makes himself and his new language known by interview, and also by asking them to publish a letter in Esperanto with a translation, copies of which I have seen.

He used the language but little at first in Shanghai, and then he proceeded to Yokohama, where he found many Esperantists, who treated him royally. Here he found Customs officers, naval officers, pilots, and others speaking Esperanto.

Sailing from Barry to Australia, he found his first real conversational practice in Sydney, where there were many Esperantists, among them Miss Adamson and Miss Orr, both representing the U.E.A. At Newcastle also and Brisbane he met and conversed with Esperantists, and he says that Esperanto flourishes in Australia. Sailing from Sydney on the s.s. *Manningtree*, an English ship, he crossed to Honolulu, where Esperanto was spoken, and then across to California, where he found Esperantists in Eureka and San Francisco, having a good time with them, especially in Eureka. Coming to New York, he had the same joyful experience, and also at Philadelphia. He has since experienced the benefits of Esperanto as a medium of fraternity at Genoa, and later at Rotterdam, where he found Esperanto spoken by policemen, Customs officers, tram conductors, and post officials.

Finally, wherever he goes, there goes a most enthusiastic propagandist of Esperanto. He naively tells his hearers that he has given up learning English (which by the way he speaks very well, and which he must know for his work on British ships), because he finds that Esperanto is far more useful to him now. I am glad to know that he has persuaded the librarian at Barry to learn the *karan lingvon*.

LA FACILECO DE ESPERANTO.

De S-ro EDWARD H. EDE, Penarth, ni ricevis la jenon:—

11 Majo, 1914.

Enmetite vi trovos tre rimarkindan poŝtkarton.* Jaŭdon vespere, parolante kun amiko,

* En sufiĉe bona Esperanto.—(RED.).

mi altiris lian atenton al nia lingvo, pri kiu li estis ĝis tiam aŭdinta nur la nomon. Mi donacis al li *Esperanto for All*, kiun enpoŝigante, li foriris. Sabaton mi ricevis de li la karton, skribitan, kiel li diras, post duonhora studeto de la lingvo. Li sciigas min pri du eraroj sur pĝ. 22, kaj 23, pri kiuj vi sendube jam sciigis per aliaj korespondintoj — "Infaneto kondukos ilin!" Kompreneble, mia amiko estas homo tre lerta je lingvoj kaj pli facile ellernos la nian, ol la plimulto de studentoj. Tamen la mirinda rapideco de lia progreso montras la nekredeblan simplecon de nia kara lingvo kaj taŭgos bonege por kuraĝigi la aliajn. Ne estas permesite al ni ĉiuj eksalti kiel mia amiko, plenarme el la cerbo de l' Esperantismo, sed tion, kion li, per duonhora tralego trovis ebla, certe povos fari per duonmonata ludstudo, la plej dikkapa studento en la mondo!

Vivu nia afero! Ju pli mi pripensas ĝin, des pli mi miras la majstran lertecon de nia modesta doktoreto. Post nelonga tempo la mondo sonoros je lia nomo!

IGNORANT OPPOSITION.

The following is taken from our contemporary, *La Kulturo* (Praha, Bohemia):—In Beroun, a small town near Prague, interest in Esperanto having appeared amongst the inhabitants, a propaganda meeting was held, at which many teachers of local schools warmly recommended the language. As a result, 200 learners were enrolled, and on the first of April (*absit omen!*) two classes were started, one of which consisted of 80 pupils of the *gymnazium* (high-school) and other local schools, under the guidance of S-ro Antonio Raz. At first all went well; both classes were making good progress, when suddenly came a "bolt from the blue." The director of the *gymnazium*, Dr. Octavian Wagner, issued instructions forbidding his pupils to learn Esperanto, and intimating that it would be the worse for them if they disobeyed this order. This step was followed up by the teachers in that misguided school, who ridiculed those pupils who had attended the class, alleging that Esperanto is a jargon, not a language, a worthless toy incapable of practical use, even stating that Esperantists do not understand one another in their congresses! *La Kulturo* asks the *samideanoj* to join in convincing Dr. Wagner of his error by writing to him in Esperanto and protesting against the attitude that he has adopted. We hope it is needless for us to suggest that the greatest courtesy should be used in writing; the misguided gentleman, if sincere, may prove to be one of our best friends in the end.

NI FARU, NE FANFARONU!

En *Esperanto* de 5 Aprilo, S-ro TH. CART proponas al ni ĉiuj, ke ni estu "efektivigistoj," alivorte, ke ni elektu, ĉiu por si mem, plenumeban taskon, kaj plenumu ĝin, anstataŭ senkuraĝigi nin per vanaj penadoj en entreprenoj revecaj. Li daŭrigas per la jenaj vortoj:—

Ĉu, por klarigi mian penson, ekzemploj estas necesaj?—Bone!

"Amiko! anstataŭ peni por varbi per via elokventeco kaj en gloro se ne la tutan mondon, almenaŭ vian tutan patrujon aŭ vian tutan urbon, penu por varbi per simpla interparolo kaj en modesteco du, kvin, dek varbotajn amikojn....kaj varbu ilin!"

"Anstataŭ fondi en gloro novan societon aŭ novan grupon, penu por varbi en modesteco du, kvin aŭ dek anojn al la malnovaj....kaj varbu ilin!"

"Anstataŭ krei en gloro novan gazeton, kiu tien konigos vian nomon, sed baldaŭ pereos, ĉar vi sola ĝin ne povas subteni, helpu al la jam ekzistantaj kaj penu por varbi al ili per privata korespondado aŭ parolo kaj en modesteco du, kvin aŭ dek novajn abonantojn....kaj varbu ilin!"

"Anstataŭ skribi novajn librojn, novajn tradukojn, penu por varbi novajn legantojn, novajn aĉetantojn al la antaŭaj....kaj varbu ilin!"

Ne mankus aliaj eble pli trafaj ekzemploj, sed tiuj ĉi sufiĉas.

Ĉiam kaj ĉie, en memforĝeso, ni ne serĉu la vanajn aplaŭdojn, kaj gratulojn, sed nur la rezultatojn, ne nian sukceson sed nur la sukceson de Esperanto, kaj tiamaniere ni estos la veraj "efektivigistoj," kiuj ni certe ĉiuj deziras esti.

ERARO.

S-ro Harrison Hill sendas la sekvantan leteron de S-ro Edm. Privat, kiu esprimas al li sian bedaŭron pro la eraro:—

Kara Amiko:—"Mi nur hieraŭ rimarkis, ke tre grava preseraro estis en mia artikolo pri *Kongresa Libereco* en B.E. (Februara numero). Preskaŭ ĉe la fino estas unu tuta linio forgesita kaj ĝi dirigas al mi ĝuste la malon de tio, kion mi volis diri.

"Nur malmultajn el ni interesas la lingvo pro la lingvo mem aŭ pro ĝia senco."

Post la vorto "aŭ" devas enveni "pro ĝia fundamento. Ni ĝin amas—"

La eraro estas tre grava. Ĉu oni devas korekti.

Efektive ĝuste pro ĝia senco ni amas la lingvon."

AN IMPORTANT MOVE.

On 14 February last, in the House of Representatives of the United States of America, the Hon. Mr. Bartholdt, a Representative in Congress from the State of Missouri, submitted the following resolution, which was referred to the Committee on Education and ordered to be printed:—

Resolution.

Resolved, That the study of Esperanto as an auxiliary language and a means of facilitating

the social and commercial intercourse of the people of the United States and those of other countries shall be made a part of the regular course of study in the public schools of the District of Columbia.

One of our readers (whose name we shall not divulge) is not aware of the following facts:—The Congress of the United States consists of two houses, (1) the *Senate*, to which the *Legislature* of each State sends two members, and (2) the *House of Representatives*, elected by the *people* of all the States in proportion to the population of each State. In matters of Education, Congress has no jurisdiction over the individual States; and this is why the above Resolution is made to apply only to the District of Columbia.

As the outcome of the above Resolution, the Committee on Education met on 17 March and examined the question.

Hearings before the Committee.

The Hon. Richard Bartholdt made a short statement to the Committee before introducing our old friend, Mr. A. Christen, who had made a special trip from New York, where he now resides, to give evidence before the Committee. Mr. Bartholdt stated that he had not introduced this Bill by request, but had assumed responsibility for it personally, because he thoroughly believed in it. He pointed out that the Americans (and he might have said the Anglo-Saxons generally) are known the world over as being deficient in the knowledge of languages, while the requirements of international trade and commerce made the knowledge of other languages absolutely essential. He showed that Esperanto was now being taken up by nearly all the civilised countries as an auxiliary language, adding "how easy it would be for us, instead of compelling our children in the schools to learn Spanish, French, and German, to simply take one lesson a week in Esperanto, and thereby enable this nation to correspond and communicate in a common language with all the other nations of the world."

He asserted that "there is a movement on foot in nearly every civilised country to make Esperanto a part of the course of study in the schools. If," he continued, "that were carried out, each country would learn its own language and Esperanto; in England, English and Esperanto, and so on, so that the international language would really be Esperanto. As one who has studied languages to some extent, I can feel the shortcomings and handicaps of a man who, for instance, having studied French

for some time, comes to Paris. The very moment that you open your mouth the people will notice that you are a foreigner, no matter how well you speak French, so that the other man, the native, has a certain advantage over you. But if that Frenchman were obliged to speak Esperanto with you, then you would be on a common level, and neither would have an advantage over the other." Referring to the fact that great manufacturing firms in England, for instance, are now printing their catalogues and price lists in Esperanto, and that other publications are sent all over the world, in matters of trade and commerce, he said: "So you can see it is coming. And since we have not overcrowded the minds of our children with languages as yet, I think it would be advisable and profitable for us to start with Esperanto."

Mr. Bartholdt concluded as follows:—"For an English-speaking person it is very easy to learn, because it is composed of words taken from the English language, some from the German language, and some from the Latin. But the whole construction of the language is so remarkably simple that you will wonder why it is that a universal language of that kind has not been introduced before for the use of civilised men." He then introduced Mr. A. Christen to the Committee.

The verbatim report of Mr. Christen's "Statement" shows that he was speaking against time. However, the matter was safe in his experienced hands, and he succeeded in compressing a very considerable amount of information into the time placed at his disposal. We congratulate him upon the manner in which he acquitted himself, and heartily thank him in the name of the British Esperantists. Necessarily, a large portion of his statement was of the nature of a typical propaganda lecture, familiar *ad nauseam* to the working Esperantist, and for that very reason difficult to produce before an audience evidently intelligent, but totally uninformed on the subject in hand. Imagine a man trying to explain to the inhabitants of Mars the life of the denizens of this planet of ours. Starting to describe the physical aspects of a terrestrial city, his references to family life or to commercial activity might totally fail to hit the mark, simply because he had forgotten to explain that Earth-children have parents, or that Earth-men devote 167 hours in the week to the denial of principles solemnly professed during the remaining hour.

Mr. Christen began by telling the Committee what he would like to say if time allowed, but must refrain from saying under existing circumstances; referring rapidly to the existing linguistic chaos among mankind, the need for an international language and the growing visible

demand therefor, the hopelessness of supplying the want by means of any existing national language, the reason why Esperanto is, to use his own words, "in my opinion, and in that of many wiser men, bound to succeed, and that is because it absolutely fills the bill and is fool-proof; as a scientific and at the same time practical scheme, it cannot be improved upon."

"Fool-proof" is good, but seems to us a trifle optimistic, judging from the history of other great movements.

Mr. Christen described the activity of the U.E.A. (Universal Esperanto Association), showing how its excellent organisation enables its members to get everything for next to nothing. If the commercial public had even half an eye open to its own selfish interest, evidence of this kind would speedily result in the temporary swamping of all the 698 branches of the U.E.A. by a rush for membership and services to be rendered through Esperanto. But our friends need not be nervous on this head: the commercial man is too self-centred to be quite wide awake.

During his examination Mr. Christen was evidently busy with his hands, as well as with his head and his vocal organs, as is proved by the following quotations:—

"I have here," he said, "a number of trade catalogues in Esperanto, and you will see from the nature of them that they are really very elaborate things, and on which these firms have spent a great deal of money, which they would not do if they did not think the thing was actually paying. I have only about 40 such samples here, because I cannot carry them all about with me... Here is a very elaborate, costly, and handsome catalogue from the biggest firm of photographic instrument makers in Germany... Here is a pamphlet issued by the Chamber of Commerce of Los Angeles, a very attractive pamphlet... That same Chamber of Commerce has made large use of Esperanto... they sent a man to lecture all over Europe... on the attractions of California. That lecturer visited 27 different countries; he lectured in 120 different towns... and every one of his lectures was given in Esperanto.

"Here is another German firm in Berlin. Here is a bookseller in Paris issuing a catalogue entirely in Esperanto. Here is a leaflet about the Panama Exposition published in Esperanto. Here is the town of Baden, a watering place near Vienna... Here is a catalogue issued by the Oliver Typewriter Co. printed in Esperanto. Cook's famous touring agency has used Esperanto for the last seven years. Here is a Scotch tea firm publishing a circular in Esperanto. Here is a bicycle-saddle maker in Germany using Esperanto for publicity. Here

is a Berlin taximeter catalogue in Esperanto... Here is a railroad company that uses Esperanto. A great many railroad companies in Europe already use it. They issue regional guides to the most attractive parts of their districts in Esperanto. Here is a Paris automobile company with a circular in Esperanto. Here is a large ironworks in England, the Consett Iron Co. of Durham... and that firm publishes its catalogues and price lists in Esperanto.

"Here is a circular issued by a Paris department store... The biggest ink firm in the world—Stephens' Inks, in London—use this language for their correspondence... The town of Antwerp publishes an illustrated guide of the town in Esperanto. Here is a very big Anglo-American firm of medical supplies, Burroughs, Wellcome & Co., and they use Esperanto in many of their circulars. The Government of Brazil three years ago sent a man to lecture in Europe as to the attractions of Brazil... Here is a curious document. This was issued by the Anti-Alcohol Congress in Italy last year, and you will notice that Esperanto is used, and that it is recommended as the only remedy against the language trouble which entirely hampered the deliberations of this congress, as it does all international conventions of every kind."

Many questions were put to Mr. Christen by the Chairman and other members of the Committee on Education, mainly in a sympathetic spirit, and in some cases with a distinct desire to assist Mr. Christen to remove a possibility of misconstruction of his words. The questions touched on various points, such as the grammar, the structure of the vocabulary, word-building, the treatment of proper names, the possibility of competition with the language-projects which from time to time appear on our horizon, the contrast between the simplicity of Esperanto and the horrible complexities of the "national" languages. Of these latter he remarked: "They are all irregular; they were not formed; they 'grewed,' like Topsy." To all questions Mr. Christen was ready with his reply.

At one point of the proceedings a lady present, Mrs. Crafts, impetuously struck in: "May I say a word right here?" She then exhibited a copy of the Esperanto New Testament published by the British and Foreign Bible Society and made a remark on the Old Testament translation now in progress. At the request of Mr. Bartholdt, the Chairman of the Committee on Education promised Mrs. Crafts a hearing at some future time.

The official report on these hearings contains, in addition to the verbatim report, ten supplementary notes communicated by Mr. Christen, by permission of the Chairman.

"La Deko" en Parizo.*De la 2a ĝis la 10a de Aŭgusto, 1914.*

KOMPLEMENTAJ INFORMOJ (*vidu* "B.E." de Aprilo, paĝoj 68—70.

Sekretaria Adreso: 3, Place Jussieu, Paris.

Telegrafa Adreso: Esperanto, Paris.

Kotizoj.—£1 (por familianoj: edzino kaj infanoj de kongresano 16ŝ. por persono).

(Tiu samideanoj, kiuj ne scias kiel sendi monon eksterlande povas sendi sian kotizon al mi. Kvitancon ili tuj ricevos de mi, kaj la provizoran karton el Parizo. — P.B.).

Bankoj.—Société Générale (Agence AR), 15, Boulevard Montmartre, Paris. Agentejo en Londono:

Ĉekbanko Esperantista, Merton Abbey, London, S.W.

Dum la kongreso, la "Société Générale" malfermos specialan bankoficejon en la kongresejo mem, kun Esperantistaj oficistoj. Ne nur ĝi faros la ordinaran monŝanĝadon, sed plenumos ĉiujn ĉefajn servojn de ordinara banko por la kongresanoj. Nome, ĝi senpere monigos la kreditleterojn kaj internaciajn ĉekojn. Kompreneble valoros nur tiuj aĉetitaj ĉe la firmoj korespondantoj de la "Société Générale"; do, la Kongresanoj, kiuj intencas uzi tiun tre praktikan servon, demandu sian bankon, ĉu ĝi estas korespondanto de la "Société Générale."

La Kongresanoj povas ankaŭ deponi sian monon por eviti, ke oni ŝtelu ĝin, kaj senpere repreni ĝin. Ili profitos ĉiujn aliajn ordinarajn servojn laŭ la cirkonstancoj.

Alvojaĝo.—La oficialaj vojaĝaj Agentoj de la Kongreso estas S-oj Cook & Filo, Ludgate Circus, London, E.C.

Ili organizas diversajn ekskursojn al la kongresa urbo, kiel oni jam povis legi en la diversaj artikoloj, anoncoj (Maja B.E.) kaj cirkuleroj aperintaj dum la lastaj monatoj.

Kelkaj samideanoj tamen ne ŝajnas scii ion pri tiuj aranĝoj.

Jen do ili mallonge:—(Por detaloj oni vidu la specialan cirkuleron aŭ B.E. de Marto, paĝo 56.

Via Newhaven-Dieppe:—

<i>Tria-Klase</i>	£3 17ŝ.	6p.
<i>Dua-Klase</i>	£4 4ŝ.	2p.
<i>Unua-Klase</i>	£4 13ŝ.	2p.

Foriro el Londono, London Bridge Stacidomo, sabaton, 1an de Aŭgusto, je la 8.45 p.m. Kaj reveno al Londono lundon matene la 10an je la 7.30.

La ekskursantoj estos akompanataj de S-ro Sydney R. Marshall.

Via Folkestone-Boulogne. Dumtaga ekskurso:—

<i>Tria-Klase</i>	£4 4ŝ.	op.
<i>Dua-Klase</i>	£4 13ŝ.	11p.
<i>Unua-Klase</i>	£5 13ŝ.	4p.

Foriro el Londono la 1an de Aŭgusto je la 10a matene, kaj reveno al Londono la gan vespere.

Tiun ĉi aron akompanos la subskribinto.

Tiuj prezoj entenas ĉiujn elspezojn dum la restado en Parizo krom la lunĉoj kaj trinkmonoj ĉe la hoteloj.

Alia, *privata*, ekskurso je la prezo de £8 15ŝ. forlasos Londonon per Dover-Calais la 1an de Aŭgusto je la 4.30 p.m. kaj revenos la gan je la 3.25 p.m.

Se Kongresanoj deziras plilongigi sian restadon en Parizo, ĉu antaŭ ĉu post la festoj, ili skribu al la firmo Cook por specialaj aranĝoj.

Hoteloj.—Kiel mi skribis antaŭe, la Kongresa Komitato komisiis la firmon Cook & Filo, ke ĝi faru aranĝojn por la restado de la Britaj Kongresanoj en Parizo dum la Kongreso. Kelkaj samideanoj, ŝajne, malkontentigis pro tiu aranĝo, laŭ kelkaj (ho, malmultaj!) rimarkoj faritaj al mi. Jen la kialo de tiu decido, kiel ĝi estas presita en *Paris-Esperanto* de Majo:—

"Post longa serĉado kaj klopodado faritaj de Sinjorinoj Bricard kaj de Ménil, F-inoj Gérard kaj Mécardier, la speciala hotela komitato trovis nombron da hoteloj plenumantaj la deziritajn kondiĉojn. Sed, jen montriĝis la malfacilaĵoj.

"... estas speciale je la libertempa epoko, kiam la hoteloj pleniĝas per provincoj kaj alilanduloj. Ĉiuj hotelestroj, vizititaj de la Komisio, unuanime rifuzis fari ANTAŬE aranĝojn por la kongresa semajno; eĉ, promeso de antaŭa partopago, donita kiel garantiaĵo, ne decidigis ilin.

"En tiaj cirkonstancoj, la Komisio estis devigata sin turni al agentejo kutiminta fari tiujn aranĝojn por la gravaj Societoj organizantaj vojaĝojn."

Sekve de tio, mi nur povas konsili al ĉiuj ĉeestontaj kongresanoj, ke ili sin turnu kiel eble plej baldaŭ al la OFICIALAJ AGENTOJ DE LA KONGRESO por Granda Britujo, S-OJ COOK & FILO, por rezervigi al si bonan ĉambron en Parizo dum la unua semajno de Aŭgusto. Esperantistoj povos aĉeti sian vojaĝbileton kaj fari ĉiujn aranĝojn ĉe ĉiu oficejo de la firmo en Granda Britujo kaj aliaj landoj.

Kun la Maja numero de *Kongresa Gazeto* estis dissendita folio donanta tabelon de sep kategorioj de hoteloj, tial ke esperantistoj povu fari siajn proprajn aranĝojn, laŭvole. Malgraŭ ĉio, al tiuj samideanoj, kiuj ne konas la francan lingvon, mi konsilas ke ili sin turnu al la jam citita firmo; ĉar, tiamaniere ili ŝparos al si monon kaj sendube enuojn.

Restoracioj.—Lunĉoj estas havigeblaj en restoracioj kaj bierejoj, ĉu *à prix fixe* (à pri fiks, laŭ fiksa prezo), ĉu *à la carte* (a la kart, laŭ la menuo). Manĝoj laŭ fiksa prezo kostas almenaŭ 1 frankon (10d.); oni rajtas elekti unu viandaĵon, unu legomaĵon, kaj unu trinkaĵon. La ĉefaj el tiuj restoracioj estas la *Bouillons Chartier*. Manĝante laŭ la menuo, ĉe *Chartier* la manĝoj kostas ĉirkaŭe 1s. 3p.; ĉe *Bouillons Duval kaj Boulant*, la kosto de manĝo estas proksimume 2s. En la bierejoj, la manĝoj estas tre malmultaj, kaj kutime pli karaj ol en la restoracioj. — Kafo, ĉokolado kaj lakto estas havigeblaj en *Crémeries* (Kremri) (laktovendejoj) kaj en *Kafejoj Biard*. En tiuj lastaj kaj aliaj similaj ejoj oni povas trinki kafon sufiĉe bonan po 1p. por taso, kaj manĝi bulkojn po ½p.

Vegetaranoj.—Kiel dirita antaŭe, ekzistas nur unu pure vegetara restoracio en Parizo. Ĝi kuŝas ĉe 13, *rue Notre Dame des Champs*. Oni tamen povas manĝi vegetare en ĉiuj *Bouillons* kaj en la Hoteloj, ĉar en ĉiuj oni povas havi multspecajn legomojn, fruktojn kaj ovaĵojn.

Por ke la vegetaraj samideanoj povu lunĉi kune S-ro Demarquette, la prezidanto de la Vegetarana Grupo "Le Trait-d'Union" (La Ligilo), aranĝis kun S-ro Saulnier specialan restoracion por la Kongresanoj. Ĝi kuŝas en *Rue d'Amsterdam*, apud la Kongresejo; la manĝoj kostas proksimume 1s. 3p.

Por faciligi la aranĝojn, la organizantoj insiste petas, ke ĉiu persono, intencanta ĉeesti eĉ nur kelkajn manĝojn, avertu pri tio per poŝtkarto *F-inon Beauvais*, 10, *rue Amyot, Paris*.

Veturiloj.—(*Horse Cabs*). Preskaŭ ĉiuj estas nun provizitaj je taksimetro. Oni pagas 7½p. por la unuaj 1,200 metroj (1,300 jardoj); poste 1p. por ĉiu 400 m. (430 j.).

Kiam veturilo ne moviĝas, oni pagas 1p. por ĉiu tri-minuta haltado. Dum la nokto kaj pro pakaĵoj oni devas pagi iom pli.

(*Taxi-Cabs*). Estas tri specoj da ili en Parizo; ili estas rekoneblaj pro flageto blua, blanka aŭ ruĝa. La plej multaj kaj malkaraj estas la RUGAJ kaj jen la ĝenerala tarifo:—

Dum la tago, por unu aŭ du personoj:	
po 900 m.	7½p.
Po ĉiu plia 300 m.	1p.
Dum la tago, por pli ol du personoj en Parizo aŭ iu ajn nombro ekster Parizo:	
po 750 m.	7½p.
Po ĉiu plia 250 m.	1p.
Dum la nokto, po 600 m.	7½p.
Po ĉiu plia 200 m.	1p.

Kiel por la aliaj veturiloj oni pagas iom pli, kutime 2½p., po pakaĵo transportita ekstere.

Trinkmono.—En hoteloj, restoracioj, kaj al veturigiŝtoj, oni kutime donas 10% de la mono ŝuldata.

Programo provizora de la dumtagaj kunvenoj.—Dimanĉo, 2a de Aŭgusto, a.m. Elekto de la naciaj delegitoj; diservoj; —p.m. Solena malfermo de la Kongreso.

Lundo 3-a, a.m. L.K.; —p.m. Solena malfermo de la Kongreso de U.E.A.

Mardo 4-a, a.m. Unua laborkunsido de U.E.A.; —p.m. Unua laborkunsido de la Kongreso.

Merkredo 5-a. Fakaj kongresoj kaj kunvenoj

Ĵaŭdo 6-a. TUTKONGRESA EKSKURSO AL VERSAILLES.

Vendredo 7-a, a.m. Dua laborkunsido de U.E.A.; —p.m. Dua laborkunsido de la Kongreso.

Sabato 8-a, a.m. Tria laborkunsido de U.E.A.; —p.m. Oratora konkurso.

Dimanĉo 9-a, a.m. Diservoj; manovroj de Ruĝa-Kruco: —p.m. Solena fermo de la Kongresoj.

Matene la kunsidoj okazos de la 10a ĝis la 12a; posttagmeze, de la 14a ĝis la 17a (2-a ĝis 5-a); ankaŭ de la 15-a ĝis la 19-a (5-a ĝis la 7-a) por malpli gravaj kunvenoj. La kunsidoj de la rajtigitaj delegitoj okazos ĉe la komenco de la laborkunsidoj de la Kongreso.

Diservoj.—Ilia organizado bone progresas. S-ro Privat, 32, *rue Vergnand, Paris*, sin okupas pri la Protestantaj, kiuj verŝajne okazos en *Temple de l'Oratoire*, 147, *rue Saint Honoré*. S-ro M. Colas, *rue des Marronniers, à Montmagny (S.-et-O.)*, aranĝas la Katolikajn.

Kunvenoj de Specialistoj.—Ĝis nun la sekvantaj asocioj klopodas pri fakaj kongresoj:—Abstinenculoj; Arĥitekturistoj kaj Inĝenieroj; Blinduloj; Bontemplanoj; Farmaciistoj; Ferministoj; Fervojistoj; Framasonoj; Instruistoj; Juristoj; Katolikoj; Kuracistoj; Laboristoj; Socialistoj; Liberpensuloj; Policistoj; Pacifistoj; Poŝtistoj; Psikistoj; Publikoficistoj; Sciencistoj; Stenografiistoj; Studentoj kaj Junuloj; Teozofoj; Vegetaranoj; Verkistoj.

Por la adresoj de la organizantoj, vidu *Kongresa Gazeto* de Majo, paĝoj 37–38. Kongresanoj intencantaj partopreni bonvolu sciigi la organizantojn, por ke ili sciu la proksimuman nombron de ĉeestantoj pro aranĝo pri ĉambro, k.t.p.

Oni memoru, ke ĉiuj fakaj kunvenoj okazos la saman tagon, pro la granda nombro de manifestadoj okazontaj dum la ok tagoj de la Kongreso.—La komitato faros sian eblon, por ke ili okazu je la plej malsimilaj horoj.

Promenoj.—Ĉiutage je la 9.30 matene ĉe antaŭsciigitaj lokoj kunvenos la samideanoj, kiuj deziros fari iun el la organizataj promenoj, kondukataj de kongresa helpanto-gvidanto. Entute estas 9 el tiuj promenoj, kies ok unuaj estas piedaj.

1. La kajoj de la Seine (6 kilometroj).
2. La grandaj Bulvaroj (4 kilom.).
3. La maldekstra river-bordo (5 kilom.).
4. La Champs-Élysées (7 kilom.).
5. La Malnova Parizo (5 kilom.).
6. Arbaro de Boulogne (8 kilom.).
7. Arbaro de Vincennes (14 kilom.).
8. Malnova Montmartre.
9. La Seine per vaporŝipo.

Plenaj detaloj estos donataj en "Manlibro," tiel ke ĉiu kongresano povas facile fari kiun ajn el tiuj promenoj, eĉ sen la helpo de gvidanto.

Ses promenoj per veturiloj estos rezervitaj por la kongresanoj; ili laŭiros la vojojn plej gravajn kaj preterpasos la ĉefajn monumentojn. Ili okazos London 3, Mardo 4, kaj Merkredo 5 de Aŭgusto, matene de 9.15 h. ĝis 12.30 kaj posttagmeze de 2 h. ĝis 5.30 h. — Prezo de la ekskursoj: 1.50 fr. (1ŝ. 3p.).

Ekskursoj Dumkongresaj.—La bordoj de Rivero Marne. Merkredo 5, Vendredo 7, kaj Sabato 8 de Aŭgusto. Prezo (ŝipo, tramveturiloj, gvidistoj): 1.50 fr. (1ŝ. 3p.).

Unutaga ekskurso al *Fontainebleau* (Palaco kaj Arbarego). Merkredo 5, Vendredo 7 kaj Sabato 8 de Aŭgusto. Prezo (vagonaro, veturiloj, tagmanĝo, gvidistoj kaj trinkmono): 9 fr. (7ŝ. 2p.).

Rendevuo je la 7-a matene apud stacidomo de Lyon.

Ekskurso al *Saint-Germain-en-Lave*. Vendredo 7 kaj Sabato 8 de Aŭgusto. Vidajoj de pitoreskaj urbetoj kaj belegaj pejzaĝoj. Prezo (tagmanĝo en St.-Germain, kastelo, fervojo kaj ŝipo, gvidistoj kaj trinkmono): 5 fr. (4ŝ.).

Tutkongresa ekskurso al *Versailles*. Ĵaŭdo 6 de Aŭgusto. (Vizito de la kastelo kaj ĝardenoj). Prezo (vagonaro kaj tagmanĝo): 4 fr. (3ŝ. 2p.).

Ekskursoj Postkongresaj.—Por detaloj pri la ekskursoj al la *Kasteloj de La Loire*; al *Beauvais* kaj al *Rheims*, vidu BRITISH ESPERANTIST de Aprilo, paĝoj 69—70.

Jen pliaj proponataj ekskursoj al:—*Normandujo* (2 aŭ 3 taga). Foriro el Parizo, Dimanĉon, gan de Aŭgusto, je la 8-a vespere, loĝado en Rouen. London, promeno per veturiloj al Bonsecours, poste vizito de la ĉefaj vidindaĵoj de Rouen kaj akcepto de la Esperantista Grupo.—Mardon, iro al—kaj vizito de Le Havre. Posttagmeze ekskurso al Trouville, kaj reiro al Le Havre kaj Parizo. Prezo (vagonaro, tramveturiloj, ŝipo, hoteloj, gvidistoj kaj trinkmono): 2-a klaso: 39 fr. (£1 11ŝ. 2p.); 3-a klaso: 33 fr. (£1 6ŝ. 5p.). La tria tago, Merkredo, la 12-a de Aŭgusto, estos pasigita en Trouville. Plua kosto pro tiu tago, 2-a kaj 3-a klaso: 10 fr. (8ŝ.).

2. Ekskurso tra *Le Limousin*, *Valoj de*

Corrèze, *Dordogne*, *de Lot kaj de Célé* (plej bela regiono de Francujo malmulte konata). 500 kilometroj per aŭtomobil-ĉaroj. Prezo (ĉiuj elspezoj de la foriro de Parizo): 2-a klaso: 200 fr. (£8); 3-a klaso: 180 fr. (£7 4ŝ. op.). Detala programo laŭ peto.

Tial ke la nombro da lokoj estas tre limigita, (80 entute), oni kiel eble plej baldaŭ aliĝu.

3. Ekskurso al *Champagne kaj Vosges*. Vizito de *Reims*, *Nancy*, *Gerardmer*, *La Schlucht kaj Le Hoheneck*. Foriro el Parizo, London, la 10-an de Aŭgusto, je la 9.4 h. matene; reveno al Parizo, Ĵaŭdon matene. Prezo (vagonaro, nutrado, loĝado, gvidistoj, trinkmono): 2-a klaso: 84 fr. (£3 7ŝ. 2p.); 3-a klaso: 69.50 fr. (£2 15ŝ. 7p.).

Ĉiuj ekskursoj estas aranĝitaj sub la aŭspicioj de U.E.A. (per ĝiaj delegitoj) kaj de la lokaj grupoj esperantistaj.

Por certigu bonan iradon de ĉiuj ekskursoj, nur limigita nombro de aliĝantoj estos akceptata. Estas do necese enskribiĝi kiel eble plej baldaŭ.

Muzeoj kaj Vidindaĵoj.—La vizitoj al tiuj lokoj estas dividitaj en du kategorioj: tiuj, kiuj necesigos tutan posttagmezon, kaj tiuj, kiuj povos esti grupigitaj. La rendevuo estas fiksita ĉiutage je la 2-a ĉe la pordo de tiuj de la unua kategorio. Jen ili:—Muzeoj Louvre, Carnavalet, Cluny, Arts et Métiers (Inĝeniera), Gobelins (Ŝtata Fabriko de Drapiraĵoj), Nacia Biblioteko, Eifel' Turo, Zoologia Ĝardeno. La dua kategoria vizitaro okazos nur unu specialan tagon—Mardon: Malgranda Palaco, Invalides (Tombejo de Napoleono); Merkredon: Muzeoj Guimet, Galliera kaj Trocadero; Vendredon: Sankta Kapelo, Juĝejo, Notre-Dame (Preĝejo), Urba Domo; Sabaton: Luxembourg, Panthéon, St. Etienne du Mont (Preĝejo), Arènes de Lutèce (malnova roma amfiteatro), Tombejo de Père Lachaise kaj Montmartre.

Teatro.—Estos ludita Komedio de Molière, *Georgo Dandin*, tradukita de D-ro Zamenhof kaj la 4-a akto de *Morto de Sokrato*, komedio de Charles Richet, premiigita de Nobel' pro siaj por-homaj laboroj kaj entuziasma ano de Esperanto. La aktoroj estos tiuj, kiuj ĉe la Kongreso en Barcelona, prezentadis *Mistero de Doloro*, sub la direkto de Adria Gual. La prezentado okazos en iu el la plej modernaj Parizaj teatroj. Prezoj de la sidlokoj: 10, 7.50, 5, kaj 2.50 fr. (8ŝ., 6ŝ., 4ŝ., kaj 2ŝ.).

Lastaj sciigoj estos donitaj en la proksima numero, kaj mi memorigas al interesatoj, ke kolekto de lumbildoj de "Parizo" estas je ilia dispono por paroladoj farotaj dum Junio kaj Julio. Nombro de la kongresanoj, pli ol 2,000. Sin turni al

P. BLAISE, *Hon. Helpanto de "La Deko,"*

125, Hambalt-road, Clapham, S.W.

Alilandaj Sciigoj.

Germanujo.—La ĵus pasinta unua kvaronjaro 1914 estis almenaŭ same riĉa je raportindaĵoj, kiel la antaŭaj jarkvaronoj; multo, pri kio mi raportis en la antaŭaj miaj sendaĵoj al "B.E.," estus ankaŭ plene kaj prave dirinda pri ĝi. Sed mi ne ripetu ĝeneralajojn, sed nur citu kelkajn pli gravajn aferojn, kiuj iom pli ol la en la nuna tempo ĉie okazantaj ĉefkunvenoj de la grupoj, festetoj kaj festoj, k.t.p., interesas la legantojn. Ekzemple, ke nun je Paska festo en multaj el la lernejoj, en kiuj estas instruata Esperanto al ĝeinfanoj, en la oficialaj ekzamenoj ankaŭ estas aranĝata Esperanto-ekzameno—fakto, kiu krom la pruvo, ke nia lingvo ankaŭ sur tiu ĉi kampo akiris jam sian publikan vivraĵon, ankaŭ estas grava por la propagando, ĉar en tiuj ekzamenoj ja ĉeestas la familianoj de la partoprenantaj infanoj, la lernejestro, aliaj instruistoj, k.t.p. Ankaŭ alimaniere Esperanto ĉiam pli enradikiĝas en la lernejan kampon—la Dresena komerca lernejo de F-inoj Huhle kaj Wackzynska ĵus ricevis la ministran konsenton por sia nova lerneja plano, en kiu en ĉiuj fakoj Esperanto aperas kiel *deviga* instruo! Tio estas bona pruvo, ke oni "supre" jam scias taksi nian lingvon pro ĝia praktika valoro por la komercistaro. Kaj kial ne? Al la jam tute montrinde granda vico de firmoj, kiuj per Esperanto sukcesis en sia reklamo ja nun aliĝis eĉ nia fama "*Reĝa saksa Porcelan-manufakturo*" en Meissen, kiu antaŭ iom pli ol jaro eldonis Esperanto-broŝuron ilustritan. Pri la efiko de tiu broŝuro raportis en kunsido de la dua saksa parlamenta ĉambro la parlamentano D-ro Steche, ke ĉiuj ekzempleroj de la broŝuro estis jam post nur 2½ monatoj post la eldono forsenditaj en ĉiujn partojn de la mondo, kvankam oni ĝin nur sendis laŭ speciala peto ricevita. Certe bona sukceso, kiu pravigis D-ron Steche por la instigo al daŭra uzo de Esperanto en la reklamo de tiu ĉi ŝtata fabrikejo. Oni ne forgesu, ke por tiu ĉi sukceso multe helpis niaj Esperanto-ĵurnaloj, kiuj portis la sciigon pri la eldonaĵo en la tutan mondon, kaj kies gravecon por tiaj servoj la komercistaro ĝis nun nur komencis inde taksi. Berlina firmo, kiu vendas ŝtal-kaj ferfabrikaĵojn por domo kaj kuirejo, ekzemple post nur malmultaj anoncoj en diversaj Esperantogazetoj ricevis en mallonga tempo 425 mendojn el 32 diversaj landoj, inter ili sufiĉe gravaj mendoj kaj eĉ el landoj tiom malbone per reklamo atingebaj kiel Persujo. Tiaj pruvoj multe povas helpi al ni Esperantistoj, per varbado de anoncoj subteni niajn Esperantogazetojn, kaj ni Delegitoj de U.E.A. certe pli multe ol ĝis nun sukcesos per ili, varbi komercajn firmojn kiel Esperantiajn Entreprenojn. Ke jam varbitaj firmoj preskaŭ ĉiam daŭrigas sian anecon ĉe U.E.A., tion mi scias el mia propra sperto kiel Delegito por Dresden, kie la firmoj *Seidel & Naumann, A.—G., Ica, A.—G., Vereinigte Eschebach'sche Werke, A.—G., E. Neumann & Co., Bankejo Gebr. Arnhold, Esperanto-eldonejo Ader & Borel* jam de kelkaj jaroj estas fidelaj al U.E.A. certe pro tio, ke ili estas kontentaj pri siaj spertoj, kaj kie novaliĝis la firmoj *August Leonhardi, E. T. Gleitsmann, Glaser & Sohn* kaj la *Ritma Edukejo Dalcroze en Hellerau*. Tiujn—senescepte gravajn—firmojn kaj kompreneble ĉiujn aliajn komercajn Esperantiajn Entreprenojn daŭre teni en la Esperanto-movado ĉiu samideano por sia persono povas multe helpi per mendado de iliaj produktoj, postulo de iliaj katalogoj kaj prezaroj. Ĉefe tio ankaŭ estas necesa rilate al la porfremdulaj societoj, kiujn—ĉu ili jam estas esperantemaj aŭ ne—ĉiu samideano aŭ ino, kiu intencas vojaĝi tra la koncerna regiono, demandu pri la ekzisto de *Esperanta* gvidlibro kaj nur, se tia ne estas, petu pri ĝi en nacia lingvo.

Tia instigo "de ekstere" multe pli emigas tiajn societojn al eldono de Esperanto-gvidlibro aŭ gvidfolio, aliĝo al U.E.A. aŭ al la naciaj Esperanto-Asocioj, ol ĉiu varbado de samurbaj Esperantistoj. Do komence de la vojaĝa tempo ĉiu sin informu tiamaniere pri la celo de sia vojaĝo—li utilas al si mem kaj al nia afero! Kaj ĉiam, kiam Vi volas mendi ion, unue demandu la U.E.A. jarlibron pri firmo fabrikanta vian mendotaĵon, kaj ĉe ĝi mendu ĝin per esperanta letero, kion oni cetere ankaŭ kuraĝe risku ĉe aliaj firmoj—oni certe en ĉiu fabrikoficejo trovos homon, kiu scias legi Esperanton kaj se ne, la firmoj post ricevo de kelkaj tiaj leteroj, kiujn ili nur per helpo de aliuloj povis respondi, klopodos mem havi korespondanton en nia lingvo! Per praktiko ni same propagandu, kiel ni ĝin kutime faras per la montrado de la idealaj flankoj de nia afero: ambaŭ direktojn atentos la Esperanto-ekspozicio en la *Esperanto-Pavilono*, kiun la vizitantoj de la "*Internacia Ekspozicio de Libroindustrio kaj de Grafikaj Artoj*" en *Leipzig* (Majo ĝis Oktobro, 1914) povos admiri. Ĝin viziti estas plej bona okazo la 9. *Germana Esperanto-Kongreso*, okazonta en *Leipzig* dum la *Pentekostaj tagoj*. Krom la oficialaj konsidoj okazas kelkaj gravaj fakkunsidoj, inter ili la plej grava eble estos la Distrikta kunveno de U.E.A. por Saksujo, kies ĉefparoladon prenis sur sin *S-ro H. Hodler, Direktoro de U.E.A.*, kaj kies temo estos "*Estanteco kaj estonteco de Esperanto*." Sufiĉaj kaŭzoj por veni al *Leipzig*—ĉu ne? Do—ĝis revido tie!—J.K.

Aŭstrio.—En Wien kaj en la cetera Aŭstrio nia movado tre vigle kaj sukcesplene progresas.

WIEN: Zamenhof-festvespero, komune aranĝita de ĉiuj Esperantistaj uniĝoj en Wien, okazis la 13an de Decembro en belega ĉambrego de nova konstruaĵo "*Neues Wiener Konzerthaus*" kun grandioza sukceso. Pli ol ducent personoj ĉeestis. Inter ili gastis multaj altranguloj kaj eminentuloj. La eminentan festparoladon de S-ro D-ro Questel sekvis multaj oficialaj toastoj kaj fine tre riĉa, artoplana amuza programo.

La 18an de Januaro la "*Unua Esperanto Unuiĝo en Wien*" *Erster Wiener Esperantoverein* havis sian ĝeneralan kunvenon, dum kiu estis unuvoĉe akceptita ĉi tiu nova nomo anstataŭ la ĝisnuna "*Esperanto Unuiĝo Wien*" Reelektita estis per aklamado prezidanto S-ro Baurat F. Hartwich.

La jarkunveno de "*Aŭstria Katolika Ligo Esperantista*" okazis la 9an de Novembro dum kiu estis elektita nova prezidanto, S-ro Kortega Konsilanto Aŭgusto Jungwirth. Antaŭ la kunsido la ligoj ĉeestis sanktan meson en la preĝejo de "*Germana Kavaliroorden*," je kiu la celebriinta pastro D-ro Questel parolis tre belan Esperantan predikon, dume ĉiuj ekleziaj kantoj estis kantitaj laŭ Esperantaj tekstoj.

En la diversaj kluboj kaj societoj la vivo kaj la agado dum ĉi tiu sezono estis kaj estas tre viglaj. Ĉie okazadas preskaŭ seninterrompe kursoj, jen por komencantoj jen perfektigaj, kaj per tio estas alkondukataj ĉiam pli da adeptoj al nia afero.

Tre grava kaj signifoplena estas la agado de la en la pasinta somero nove fondita "*Esperantista Unuiĝo de Instruistoj*," kies alta celo estas la enkonduko de Esperanto en la publikajn lernejojn. Iom post iom jam komenciĝas interesiĝi la kompetentaj oficialaj sferoj.

Ankaŭ en la provincurboj ne ĉesis la laboro. En TRIESTE, GRAZ, VILLACH, SCHÖNLINDE, EGER, BOZEN-GRIES, LIENZ, KORNEUBURG, VÖSLAU, KILB, LINZ, TRENTO, TESCHEN, OLMÜTZ, k.t.p., k.t.p., ĉie oni klopodas konsciencie por disvastigi nian karan lingvon, ĉie fondiĝas novaj societoj aŭ rondoj, malfermiĝas kursoj.

FRANZENSBAD fervore prepariĝas al la tria Tutaŭstria

Kongreso (31 Majo—1 Junio) kaj al la starigo de ESPERANTA MONUMENTO.

Komence la organiza komitato decidis starigi nur modestan, malgrandan monumenton, sed baldaŭ ĝi konvinkiĝis, ke tia monumenteto ne estus konvene plenumanta la deziratan celon. S-ro Hechtl, post senlaca klopodo, fine sukcesis atingi, ke la kuracurbo Franzensbad konsentis pagi trionon de la elspezoj por la monumento. La org. kom. do povis definitive decidi starigon de monumento, kiu kostas 9—11.000 kronojn. Laŭ tio la Esperantistaro pagos 3—4.000 kronojn, kiu sumo certe estos enspezebla el la granda rondo de niaj oferemaj samideanoj. Por efektiviĝi la aferon, S-ro Hechtl enpagis en nomo de Esperantistoj K.3,500, kaj estas nun la morala devo de ĉiu unuigo, unuigano kaj izolita Esperantisto, subteni la komitaton, sendante pli malpli grandan sumon por la Esperanta Monumento, la unua sur la terglobo. Ĉiuj unuigoj kaj grupoj estas insiste petataj kolekti inter siaj anoj. Oni pripensu, ke tia monumento, staranta en kuracurbo, vizitata ĉiujare de grandnombra internacia publiko, certe estos grandega propagandilo de nia movado. La kuracurbo Franzensbad, posedanta multajn belegajn monumentojn, ne bezonas la nian kiel ornamon. Estas do tre ŝatinda koncesio, kiun ĝi faris al la Esperantistoj per ĝia malavara decido. Des pli la Esperantistoj devas esprimi sian dankon al la urbestro per laŭpova ofero.

La Esperanta-Monumento dokumentos unue al miloj da homoj, vizitantaj Franzensbadon, la grandecon de nia movado. Ĝi ankaŭ montros, ke Esperantistoj estas unuanimaj, ĉar nur unuanima organizo estas kapabla krei tian grandegan verkon. Ne-Esperantistoj vidantaj la pruvajn de nia unueco, la amplekson de nia forto kaj de nia movado, juste konkludos, ke la afero de Esperanto estas vivkapabla, pro kio ili ankaŭ pli rapide aliĝos al niaj rondoj.

Samideanoj! Helpu do atingi ĉi tiun sukceson. Al kiu ajn, dubanta, ĉu D-ro Zamenhof aprobis la ideon, ni povas diri, ke en letero de la 7a de Januaro, li eĉ nomis la projekton tre laŭdinda.

Grupoj aŭ personoj, kiuj donacas 100 K. por la monumento, estos eternigitaj sur ĝi. Donacintoj de almenaŭ 50 K. ricevos senpage grandan bildon aŭ modelkopion de la monumento. La nomo de ĉiu donacinto estos enskribita en monumentolibron (ora libro). Pretigota en du ekzempleroj, unu libro restos en la urbodomo de Franzensbad, la alian ricevos nia kara D-ro Zamenhof.

Mono estu sendata al S-ro J. Hechtl, Franzensbad (Bohemujo—Aŭstrio) per poŝtmandato aŭ per transpagilo poŝtsparkasa aŭ ĉekbanka. La komitato petas sendi ĝin kiel eble plej baldaŭ. Pro troa laboro la komitato kvitancos la ricevitan sumon nur en Esperantistaj gazetoj. Se la enpagita de Esperantistoj sumo atingos la altecon de pli ol 6,000 K., tiam la komitato prenas sur sin la devon, pretigi grandan modelkopion de la monumento (arĝentan aŭ oran), kiu estos sendata al D-ro Zamenhof.

B.E.A. Glumarko.

En BRITISH ESPERANTIST (Oktoebro, 1913), ni anoncis la decidon de la B.E.A. eldoni sian propran glumarkon kaj petis alsendon de desegnoj. La desegno elektita estas tiu de S-ro W. E. Doran en Dublino, kaj ĝi estas nun presita kaj preta por disvendo. En apuda angulo ni montras specimenon. La prezo por 100 estas 10 pencoj afrankite ĉe la B.E.A.

Libraro kaj Gazetaro.

En la Dolomitoj, originale verkita de A. E. Styler. Niaj amikoj, kiuj jam legis la antaŭan libreton de tiu ĉi aŭtoro, *En la Montoj*, legos kun eĉ pli granda plezuro tiun ĉi novan verketon. Ŝajnas al mi, ke liaj lingvaj flugiloj akiris nun plialtan gradon de firmeco kaj pli ritme pulsas nun tra la aera profundo de liaj pensoj. Mallongaj poemoj konsistigas duonon de la libreto; kaj mi, kiu ordinare malŝatas Esperantan poezion, legis ilin kun plezuro, precipe "La batalkampoj de l' arboj" kaj "Floroj de malbono." Tamen estas lokoj, kie la senco ne estas tre klara por ĉiuj legantoj, ekzemple en la verso el "Krepusko," jena: "Nun ree mi la ŝiman Kriston trovis." Kiu ne legis *En la Montoj*, tiu ne povos diveni, kio povas esti ŝima Kristo. La aludo estas pri ŝima krucifikso troviĝanta en voja kruciĝejo, kie la rakontanto ekvagas sur malĝusta vojo. La prozaĵo "La Lingva Diino" estas ĉarma fe-rakonto, tre taŭga pro legado en la familia rondo; sed por dece voĉ-legi ĝin la leganto bezonas la kapablon elparoli la antikvan anglan, la latinan, la francan, la germanan, la hispanan, la italan kaj, kompreneble, la Esperantan lingvon. Kore mi gratulas S-ron Styler, ke li jam la duan fojon gajnis la Prezidantan Premion, kaj ankoraŭ pro tio, ke li aldonis al nia Esperanta literaturo legindan originalan verketon.—A.E.W.

La Parizaj kaj Ĉirkaŭparizaj Vizitindaĵoj.—Oni scias, ke la Deka Kongreso organizas diversajn ekskursojn por vizitigi al la kongresanoj la plej rimarkindajn vizitindaĵojn de la ĉirkaŭpariza regiono: Fontainebleau (3 ekskursoj), Versailles, la belaj Kasteloj de la bordoj de rivero Loire, k.t.p.

Oni povas de nun ricevi beletajn albumojn de 24 ilustritaj poŝtkartoj pri tiuj diversaj vizitotaj monumentoj kaj pejzaĝoj kaj pri Parizo. Sufiĉas sendi al S-ro Ch. Verax, scienca fotografisto, 35 B-d Arago, Paris XIII., po Sm. 0.450 por ĉiu dezirata albumo, kaj oni tuj ilin ricevos afranke. Jen la serioj jam pretaj:

Parizo (2 albumoj); Kastelo de Fontainebleau; Arbarego de Fontainebleau; Kasteloj de la bordoj de Loire; Kastelo kaj parko de Versailles.

Aliparte, aperis en *Scienca Gazeto* artikolo pri la Arbarego de Fontainebleau, kun strangaj kaosoj de rokoj; tiu ĉi artikolo klarigas la devenon de tiuj kaosoj kaj priskribas la plej ĉefajn kuriozaĵojn. Oni povas ricevi tiun numeron sendante Sm. 0.200 per internaciaj respondkuponoj aŭ francaj poŝtmarkoj al la Redakcio de tiu gazeto, je la sama adreso, kiel ĉi supre.

Tra la Jaro.—*Esperanta Lernolibro por komencantoj ĉiulandaj, verkita de Lucy E. Waddy, B.A., F.B.E.A., iama estrino de la Altlernejo por knabinoj en Haverford-west, Kimrujo. Eldonita de J. M. Dent & Sons, Ltd., London kaj Toronto. Prezo 1s. 6p. (Sd. 75), 128 paĝoj, tole bindita, bone presita.*

Ĉi tiu libro estas unu el "Dent's Modern Language Series," redaktata de Walter Rippmann, M.A., kaj similas la ĉiekonatan "First French Book." Ĝi estas verkita tute en Esperanto kaj konsistas el 50 lecionoj por komencantoj, en formo ne de sekaj reguloj, aŭ de amaso da frazoj sen ia interrilato, sed de interesa kaj facila legaĵo—priskriboj, rakontoj, poemetoj, kaj literaturaj elĉerpajoj. La lecionoj estas zorge gradigitaj, laŭ bonaj pedagogiaj principoj, kaj ĉe la fino de ĉiu troviĝas simplaj notoj pri gramatiko kun klarigaj ekzemploj. La libro dividiĝas nature en kvar partojn—Printempo, Somero, Aŭtuno, Vintro—koresponde al kvar koloraj bildoj, kiujn ĝi enhavas, kaj kiujn la instruisto, se li volos, povas aĉeti pligrandigitajn por pendigo sur la muro. Sed la trajto, kiu ŝajnas al mi plej notinda, estas la ekzercoj, kiuj sekvas ĉiun lecionon. Ili estas vere admirindaj, kaj (neniel ĉiama afero) efektive pensigas la instruaton kaj ekzercigas lin rilate

la ĵuslernitaĵon, kaj la uzon de la lingvo ĝenerale. Instruistoj kiuj, kiel la skribanto, devis dum multaj jaroj konstante verki kaj kopii ekzercojn por siaj kursanoj, scios tion ŝati.

Oni ja povas demandi: "Ĉu vere nova lernolibro estas bezonata, aŭ eĉ utila, ĉar jam ekzistas preskaŭ embarasa nombro da bonaj?" Sed konsentante tiun fakton, oni devas konfesi, ke neniuj aliaj libroj ĝis nun tute plenumis la samajn kondiĉojn kiel ĉi tiu; ĉiu estis aŭ tro (aŭ maltro) plena, aŭ neinteresa, aŭ sen ekzercoj, aŭ sen ekzercoj utilaj, aŭ ne sufiĉe grandigita. Mi do persone opinias, ke *Tra la Jaro* forigas tre longe sentatan bezonon, kaj ke, dum la jam ekzistantaj libroj kredeble estas pli helpaj al komencanto sen instruisto, kaj havas ĉiu sian apartan bonajn, la nuna estas ĝuste tiu bezonata por uzo en lernejoj kaj kursoj, aŭ por privata instruado—eble kun aldono de Ĉefeĉa ŝlosilo. Entute ĝi tre bone povos efektiviĝi sian idealon:—"La progresado de la konitaĵo ĝis la nekonitaĵo; la provado de la progreso malpli per traduko el unu lingvo en alian, ol per originala verkado en la lingvo ellernota, kaj per konstanta interparolado de la lernantoj, aŭ kun la instruisto aŭ reciproke unu kun alia."

Leginte grandan parton de la libro, mi trovis preskaŭ neniun preteraron aŭ kritikindaĵon. Li (p. 80) devus esti *Di*. La frazo "*ni ne mankos la okazon*" (p. 37) kvankam eble klarigebla ne ŝajnas tre klara. Oni povus aldoni (p. 11) ke *sia* estas uzata nur ĉe la tria persono. Mi hezitus diri, (p. 96) ke *volonte* estas adverba participo de *voli*. La klarigoj pri *uj* kaj aliaj sufiksoj ne estas tre plenaj—kredeble intence.

Sendube la tuta Esperantistaro ŝuldas varmajn dankojn al la talenta verkinto, kaj al la grava kaj entreprenema firmo Dent (kiu jam aliĝis al U.E.A. kaj reklamas Esperante). Mi esperas, ke la libro trafos la bone meritatan sukceson.—M.C.B.

Truths about India.—A compact and useful reprint of leaflets issued by the East India Association, with foreword by the Rt. Hon. Lord Ampthill and preface by J. B. Pennington and J. Pollen. Price 1s. 3d., post free.—Esperantists who are interested in the problems arising from the meeting of race with race—and what Esperantist is not interested?—will find much that is instructive in this booklet, the compilation of which has been inspired by a high esteem of India's past achievements and a keen appreciation of her future possibilities. The booklet is particularly valuable at the present time, when the East is more and more insistently claiming her right to take part side by side with the West in the shaping of the world's destiny. nkaŭ en la Orienton venis nova sento!

Pri la Kredo al Mirakloj.—Natura klarigo de la bibliaj mirakloj, de D-ro Wilhelm Wunsch; el la Germana lingvo tradukis P. William.—Kiuj jam kredas, tiuj ne bezonas tiun ĉi libron; sed por tiuj, kiuj perdis sian fidon al mirakloj, ĝi estos vera helpilo. Ĝi montras, ke nia ĉiutaga vivo estas ĉirkaŭata de mirakloj, kiujn diversaj raportantoj rakontas malsame laŭ la diverseco de siaj kompreno. Sed ne pro tio decas, ke frato malamam fraton same faritan laŭ la bildo de Dio. La Esperanta stilo estas bonega.—A.E.W.

Manfred, de Lord Byron, esperantigis D-ro V. da Silva; prezo 1s. ĉe B.E.A. Ni povas gratuli nek la tradukinton, nek la *Presan Esperantistan Societon* pri la apero de tiu ĉi verko. Ĉu rilate fidelecon al la originalo, ĉu rilate la Esperantan stilon, ĉu rilate la prozan formon de la traduko, aŭ rilate la elekton de tiel enuiga tragedio, ni kun bedaŭro trovas, ke ni ne povas rekomendi ĝin al niaj legantoj.—A.E.W.

La Mizeruloj, de Victor Hugo, esperantigis *Centerimala*, la unua volumo; prezo 9½ pencoj ĉe B.E.A. Tiu ĉi prezentaĵo de la glora verko *Les Misérables* ne estas plena traduko, sed mallongiĝo ĝis proksimume duono de la amplekso de l' originala teksto. Sed, ĉar la ĉirkaŭtrancado estas lerte kaj konsciencie farita, mi deziras al tiu ĉi eldonaĵo grandan sukceson: ĝi taŭgos por tiuj multaj homoj, kiuj ne havas la tempon, aŭ oportunon, por tralegi la plenplenan verkon. Ĉiu homamanto, ĉiu, kiu volas iel plenumi sian devon rilate la socion, devas studi tiun epidemian malsanon, kiun ni fiere nomas la civilizacio; kaj tiu ricevos fortan helpon, legante la ĉefverkon de Victor Hugo. La lingva stilo de tiu ĉi volumo estas ĝenerale bona—tamen ne bonega, ĉar troviĝas en ĝi tre multe da stilaj makuloj. Mi trovas ofte *el* kun la akuzativo (*el sian poŝon—unu el siajn poŝojn*); la prepoziciojn *pri*, *de*, *pro*, *sen*, *post* kun la infinitivo (*pro esti rompinta fenestron*); absolutan nominativon (*La patrino G. foririnte, mia frato diris la dankpreĝon*); nebezonatan sufikson *ig* kun la verboj jam aktivaj *teruri*, *naŭzi*, *agiti*, *armi*, *ravi*, *ĉarmi*. Staras ankaŭ multaj aliaj eraroj, presaj kaj aliaj; sed malgraŭ ĉio la libro estas tre leginda.—A.E.W.

Benedek, de J. S. Machar, el Bohema lingvo tradukis R. Fridrich. Jen la unua eldonaĵo de nova libroserio aperonta sub la nomo *Esperanta Biblioteko*, ĉe la librejo F. Karasek en Prostějov, Moravio, Aŭstrio. Ni deziras al tiu entrepreno la bonan sukceson, kiun ĝi certe meritos, se la sekvontaj verkoj estos tiel legindaj, kiel ĉi tiu. Ĝi estas *Historia Portreto el Milito*, 1866, kaj ĝi rakontas en 21 paĝoj la vivhistorion de Benedek, generalo de la Aŭstria armeo, kiu meritis gloron, sed pro sento de devo akceptis malgloron, kaj kiu pro honoro oferis sian propran honoron al la ŝtata racio. Tia rakonto devigas la leganton mediti pri la esenco de la soldata gloro kaj pri la kolektiva malsaĝeco de homoj, kiuj individue ne estas malsaĝaj, montrata en la persista superstiĉo pri militado.—A.E.W.

La Revuo (Majo).—El la daŭrigo de la Zamenhof'a traduko "La Rabeno de Baharaĥ" (H. Heine) ni atentigas pri la jenaj rimarkindaj esprimoj, neologismoj, k.t.p.:—*Nur ie kaj ie* floranta knabina kapo *elrigardis tra fenestro* (only here and there a blooming girlish head looked out of a window)—la orita fera krado ĉirkaŭ la kvarangula *podio*, sur kiu estas voĉlegataj la *partaĵoj* el la Biblio (the gilded iron grill round the square platform, upon which the portions (lessons) from the Bible are read out;—kvazaŭ la tonoj de la *diskantulo* transformiĝis en najtingalojn (as if the notes of the treble-singer were changed into nightingales)—kelkaj faras al si oportune (several make themselves comfortable)—tiel same kiel malsupre en la sinagogo de Frankfurto estis gvidanta kantoro, en la supra apartejo estis gvidanta *klacisto* (Germ. klatschen) (just as below in the synagogue of Frankfurt there was a directing cantor (precentor), in the upper apartment there was a directing tattler (scandalmonger))—simile al fiera luksa ŝipo ŝi *forvelveturis* al pli malproksima loko (like a proud and splendid ship she sailed away to a place further off)—la servantinoj per siaj *rulpremiloj* rulpremis la paston tro maldika (the servants with their rolling-pins had rolled the paste too thin). Aliaj artikoloj en tiu ĉi numero estas: daŭrigo de "La Unua 'Marseillaise' el Bohema Pulmo"; "Robert Burns," de W. M. Page; "Paul Heyse," de Marie Hankel; "Frederiko Mistral," de F. de Ménéil; "Friedrich Jodl," de Otto Simon; "Kroniko Internacia de la Monato"; "En Ĥinujo," traduko de tre interesa historia artikolo pri Esperanto en Ĥinujo, el *North China Daily News*. Kronika Felietono kaj Bibliografio.

L' Esperanto (Aprilo).—Nepre plaĉos al la lingvistikaj samideanoj la enhavo de ĉi tiu numero. En ĝi troviĝas grava artikolo, itallingve verkita, pri Esperanto kaj la Itala lingvo; ĝi estas kvazaŭ antaŭparolo al tre interesa "Kurso de la Latina Lingvo per Esperanto," kiun oni komencas en la sama numero. Aliaj interesaj estas: Gramatiko de Itala Lingvo per Esperanto (Leciono 29a), Frazaro kaj Rakonto (itale kaj Esperante), kroniko, k.t.p. En la venonta numero aperos "Portugala Lingvo per Esperanto."

Aliaj Verkoj Ricevitaj.—*VIIa Brita Esperanta Kongreso, Pentekoston, 1914.* Bele redaktita kaj presita 24-paĝa broŝuro pri nia ĉiujara festo, nunjare en Sheffield; enhavaŝ la plenan programon de la kunvenoj kaj ekskursoj, kun tre interesaj, historiaj skizoj pri Sheffield kaj Eyam. Pluaj ekzempleroj de la Kongreslibro estas aĉeteblaj ĉe la Akceptejo, prezo 3 pencoj.—*Adèle Kamm*, de Paul Seippel, traduko Esperanta de Rene de Saussure, el franca lingvo, kun permeso de l'aŭtoro, aĉetebla ĉe Libristo Kündig, Corrairie, 11, Genevo, prezo: 3 fr. (1.20 Sm.). La verko ŝajnas esti bone tradukita, sed bedaŭrinde pro la malbela ortografio ne estas rekomendinda. Jen specimeno; la verkinto diras: Tiun traducon mi dedichas al la Akademio Esperantista, ĉiel specimeno de Esperanta (pure Zamenhofa) texto, presita sen la supersignitaj literoj, tiel maloportunaj* en la presado. Laŭ permeso de la Fundamento mi uzis la digramojn *ch, sh, gh,...* en loco de la literoj supersignitaj *ĉ, ŝ, ĝ,...*† Tamen, por eviti malbelan aspekton de la texto (pro la tromulteco de *h* kaj *k*), mi anstataŭigis ankaŭ la literon *k* per la litero *c*, la literon *c* per *ĉ*. Crom tio, la literon *j* mi anstataŭigis, ne per digramo *jh*, ĉiel ĉutime, sed per digramo *zh* pro teoriaj motivoj. Fine, ĉar la litero *h* farighis libera, mi uzis ĝin en loco de *h*.—*Pri la Gramatika Specifikeco de la Fundamentaj Radikoj* de la Komandanto Fauvart-Bastoul; 16-paĝa broŝuro ricevebla per poŝto ĉe la aŭtoro, Kastelo de la Guilbarterie, Autry-le-Chatel (Loiret) Francujo, prezo: 0 fr. 50.—*Praktika Esperanta Lernolibro por ĉiuj landoj*, de Kapitano Julio M. Rosenörn, 16-paĝa broŝuro ricevebla ĉe "Homaro" Tip. Pasaje del Comercio Madrid, Hispanujo, prezo: Sm. 0.200 (2 Respondkuponoj).

Esperanta Puparo en Parizo.

La geesperantistojn, kiuj intencas ĉeesti la Dekan Kongreson, kaj ankaŭ la gesamideanojn, kiuj ne povos veni Parizon, plezure ni atentigas pri la Puparo de Fraŭlino Laure de Laporte.

Tiu Puparo konsistas el pli ol cent pupoj, vestitaj laŭ la kostumoj de provincoj francaj aŭ alilandaj; la plej multaj pupoj estas kolektitaj dank' al la Esperanta korespondado.

La kolektistino estos tre danka al ĉiuj gesamideanoj, kiuj bonvolos havigi al ŝi aliajn pupojn; sed ŝi postulas, ke oni nenium pupon sendu, ne interkonsentinte kun ŝi pri la grandeco, beleco kaj kosto de l' pupo.

Oni bonvolu skribi al *Fraŭlino Laure de Laporte*, 50, boulevard de l'Hôpital, Paris.

Edzigo.

En Roanoke, Virginia, Usono, la 30an de Aprilo, F-ino C. Jenkins, F.B.E.A., el Liverpool, al S-ro Harry J. Roper, el Irongate, Va., Usono.

Plej korajn bondezirojn de Britaj amikoj.

Sub la Ombrello.

Originale verkita de J.L.F., Nov-Zelando.

Antaŭ 50 jaroj, kiam mi estis lerneja knabo, mi fariĝis viktimo de maljusta suspekto. Oni kalumniis min. En tiu ĉi malbona mondo, oni kalumnias ĉiam la senkulpulojn, kaj mi ne estis escepto. La aliaj knaboj malvere diris, ke mi kisis Susy Wells (elp. *súzi ŭelz*) sub ombrello. Mi neas tion emfaze. La raporto estas tute malĝusta. Mi konsentas, ke Fraŭlino Wells estis aminda kaj ĉarma, sed mi ne kisis ŝin sub ombrello. Se mi devus esti bruligata ĉe la brulfoŝto, mi protestus mian senkulpecon per mia lasta elspiro. Sed mi klarigos al vi la veron.

En mia naskiĝa urbo en Anglujo, sin trovis granda kaj bona fraŭlina edukejo. Ĉiutage, kiam la vetero estis taŭga, la fraŭlinoj eliris por sia promenado. Pasante tra la urbo, ili marŝis duope, en longa linio, kune kun viglaj, severaj, plenaĝaj instruistinoj, kiuj gardis ilin kiel drakinoj. Okaze, sed malofte, oni vidis fraŭlineton sola.

Unu el la fraŭlinoj estis anĝelino. Ŝi estis la plej bela feino en la tuta mondo. Ŝia beleco blindigis kiel sunbrilo. Ĉiufoje mi vidis ŝin, mi tremis kaj ruĝiĝis.

Unu pluvan tagon, dum mi returni iris hejmen tra la urbo, mi ekvidis la adorindan feinon, kiu marŝis antaŭ mi kun ombrello. Ŝi estis sola. Nenie vidiĝis garddrakino. Mi sekvis timeme kun korbato. Ŝi turnis la kapon, kaj ŝia anĝela beleco tiel timigis min, ke mi apenaŭ ne forkuris. Ŝi rekonis min kaj ridetis. Mi flugis al ŝi kiel sago, ekkaptis la ombrelon el ŝia mano kaj marŝis kun ŝi flanko ĉe flanko. La pluvo falis sur min dum mi ame kaj zorge tenis la ombrelon por ke ŝi ne mal-sekiĝu. Ŝi ne malpermesis, kaj tio igis min ravata kaj fiera. Ŝajnis al mi, ke mi marŝas sur aero. La anĝeloj mem en la ĉielo povus envii min.

Ho, kiaj maldiskretaj geknaboj! Supozu, ke unu el la severaj instruistinoj vidus nin? Kredeble la fraŭlino suferus malbonan kvaronon da horo, ĉar, tiutempe, en angla fraŭlina edukejo, oni estis treege korekta. Sed la juneco estas senpripensa, kaj mi marŝadis tiumaniere tra la stratoj.

Ĉu vi demandas kion mi diris al ŝi? Eĉ ne unu vorton! Mi penis paroli, sed ne povis. La vortoj ne povis eliri. Ŝia mirinda beleco timigis min; kaj mi restis muta. Ŝi ankaŭ ne parolis, sed ŝi mallaŭte, tre mallaŭte, ridis. Tiam post du-tri minutoj, ŝi ankoraŭ ridis. Alproksimiĝante al mia hejmo, mi lasis ŝin, timante mokadon, se oni ekvidus nin. Reĉonante al ŝi la ombrelon, mi tuŝetis ŝian dian maneton, kaj ŝi ridis. Mi tuj ekflamiĝis. Niaj du kapoj sin trovis sub la ombrello, ni rigardis

* Ne en Anglujo.—(Red.).

† Presejoj, kiuj ne posedas la literojn ĉ...povas anstataŭ ili uzi ch....

unu la alian, kaj — sed, ne, mi ne diros al vi tion. Mi eniris en mian domon, kaj ŝi daŭrigis la marŝadon, ĉiam mallaŭte ridante. Ŝi ja estis ĉarma anĝelino!

Ho, ve! mi estis tro longe prokrastita la kordisŝiran disiĝon. Oni vidis min sub la ombrelo, kaj mi suferis teruran mokadon. Feliĉe, oni ne povis rekoni la knabineton. Oni erare kredis, ke ŝi estas Fraŭlineto Wells, amikino de mia fratino. Mi protestis, ke tio estas malvera, sed oni ne tute kredis al mi. Poste, oni demandis al Fraŭlino Wells pri la afero, sed ŝi nur ridis kaj forkuris. Pro tio, oni kredis ke ŝi estis vere la knabino sub la ombrelo, sed mi opinias, ke Fraŭlino Wells suspektis la veron kaj, estante bonkora, volis diri nenion. Tial, oni neniam eltrovis la nomon de mia amata feino. Ŝi, feliĉe, estis savita, sed mi, dum kelka tempo, suferis sub maljusta suspekto. Ekzemple, unu tagon, en la ludejo, la aliaj knaboj rigardis mian dorson, ridante. Unue, mi ne komprenis la kialon, sed fine mi trovis, ke mi portas sur la dorso pinglefiksitan paperon kun la legendo:

KIU KISIS SUSY WELLS?

Tio estis skribita per grandaj literoj. Kompreneble, mi tre indignis, sed kiam Fraŭlino Wells sciigis pri la okazintaĵo, ŝi nur ridis. Ŝi estis tre bonhumora knabino.

“Kiel vi povas skribi tian sensencaĵon pri tio, kio okazis antaŭ kvindek jaroj?” demandas mia edzino.

“Mi estas konscienca kronikisto,” mi respondas. “Mi skribas la veron pri tre kortuŝanta romantikaĵo.”

“Pri tre malbona knabo kaj bagatela infanaĵo,” ŝi persistas.

“Mia estimata edzino,” mi diras, kun mia plej solena maniero, “mi parolos al vi serioze. Kiel vi prave rimarkas, mi sendube estis knabo. Sekvas, logike, ke mi estis malbona. Eble vi ankaŭ estas prava dirante, ke la ombrela epizodo estas bagatela. Kelkaj filozofoj opinias, ke la amgloro, en tia nematura aĝo, estas efemera. Ĝi fariĝas nur kaprica, forfluga ekbrilo — nur naiva, sendaŭra revo, kiu velkas kune kun la printempaj floroj.”

“La filozofoj estas pravaj,” ŝi diras.

“Jes,” mi daŭrigas, “la printempaj floroj velkas, sed la radiko vivas. Oni trapasas la someran virecon, la aŭtunan patrecon, la vintran maljunecon, kaj jen! la printempaj floroj renaskiĝas en la memoro. Eĉ la infana amo estas senmorta.”

“Sensencaĵo!” ŝi interrompas.

“Rozoj de somero!” mi ekkrias, “fruktoj de aŭtuno, glacioj de vintro, de ĉiuj nun estas forgesitaj, dum mi rememoras pluvan tagon en la antikvaj tempoj!”

“Fi!” ŝi ekkrias. “Kia senhonta konfeso!”

Antaŭ ol mi povas respondi, mia fratino parolas tra la fenestro.

“Susy,” ŝi diras, “ne aŭskultu lin!”

Sed Susy nur ridas, same kiel ŝi ridis antaŭ kvindek jaroj.

“La Transiro de la Baraĵo.”

Sunsubiro kaj vespera stelo,
Kaj klara vok' al mi,
Kaj kiam mar- veturos mi al celo,
Baraĵ', ne ĝemu vi.

Sed estu dorme mova tajd', por sono
Kaj ŝaum' tro plena, kiam
Ĉi tio el senlima regiono
Sin turnos hejmen iam.

Krepusko kaj vespera sonorilo,
Kaj mallumeco venu!
Ĉe l' enŝipiĝo, min nek maltrankvilo
Nek adiaŭ ĉagrenu.

El nia tempa, spaca lim' forgvidi
Se devus min la maro,
Esperas mi Piloton mian vidi,
Irinte trans la Baro.

Tradukis JESSIE WYNTER.

“Crossing the Bar.”

Sunset and evening star,
And one clear call for me,
And may there be no moaning of the Bar,
When I put out to sea.

But such a tide as moving seems asleep,
Too full for sound and foam,
When that which moves from out the boundless
deep
Turns again home.

Twilight and evening bell,
And after that the dark;
And may there be no sadness of farewell
When I embark.

For though from out our bourne of time and place
The flood may bear me far,
I hope to see my Pilot face to face,
When I have crossed the Bar.

ALFRED LORD TENNYSON.

Ĉirkaŭ la Nova Jaro.

De G. P. STAMATOV.*

Al S-ro Louis Crébely, en Dôle amike dediĉas la Trad.

Smelkov hodiaŭ sin sentas nebone. Kio estas al li — ankaŭ li mem ne scias, sed estas io, kio gratas lian cerbon kaj animon. La tuta mondo triumfas, radias, festenas, dume li klinas la kapon, mallevas la brovojn, kvazaŭ tuj li estas ĵetonta sin sub la tramveturilon..

Ĉirkaŭ li la mondo sin lekas de l' graso Kristnasko kaj revas pri la nova jaro, de kiu ĉiu atendas ion novan — kaj nur li estas sulkiginta, kvazaŭ iu estas kulpa, ke li vivas ankoraŭ sur ĉi tiu propeka tero. Vane liaj konatuloj lin invitas je revizito, en teatron, en cirkon. Li nenion volas, nenion deziras.

Kio estas al li? — De post du monatoj li sin trovas ĉiam en la sama stato: kun diplomo en la ministra tirkesto kaj sen centimo en la poŝo. Sed kial precipe hodiaŭ li estas nekontenta de l' mondo, kial li tuta tremas pro malico al la homoj, al siaj similaj?

Ĉu li estas malsana? Ne donu tion Dio! Ĉiu lia nervo estas plena je forto kaj energio, kapabla elporti 20 homajn feliĉojn kaj feliĉegojn.

Ĉu li estas senespere enamiĝinta?

Tio ne estas kredebla. Je tia lukso li ne estas instruita, sed eĉ la amon mem li komprenas tiel, ke ĝi ne povas kaŭzi al li suferojn.

Sed kial, marŝante sur la stratoj, li sentas akran doloron de malico, miksita kun malespero en lia animo? Kial la vido de l' memkontenta oficiro, de l' dika oficisto, de l' dronintaj en parfumoj sinjorinoj, ekscitas en li dolorem an indignon, kial pasante preter la magazenoj de l' komerca strato, li por unua fojo dum sia vivo sentas malamikecon al tiuj riĉuloj, kiujn li eĉ ne konas?

Kaj ĉu ekzemple li ekridus kore kiel Mefisto, se antaŭ liaj okuloj iu eleganta fraŭlino glitus kaj falus en la koton?

Malgaja kiel Kaino, marŝas Smelkov sur la stratoj kaj ĵetas malestimajn rigardojn al la pasantoj. Li ilin malestimas, malamas ilin ĉiujn, ĉiujn ĝis la lasta: eĉ la plej fortajn en la mondo, eĉ la plej frakasitajn de l' vivo — hodiaŭ estas al li egale ĉiuj abomenindaj. "Malnobluloj, malnobluloj ĝis la lasta...amaso...kanajlo" — murmuris li. Eĉ la konstruaĵojn li ne povas rigardi indifere. La malgrandaj, kurbaĵ dometoj, kvazaŭ rememorigas al li la sorton, kaj la grandaj kvazaŭ mokas lian senforton.

"Unu bombo...unu bombo...kaj ĉio iras al la diabloj!... Nova jaro... Nova centjaro!..." malice paroletas li. Kaj en tiuj ĉi minutoj, Smelkov mem konsentus fariĝi bombo, por sin ĵeti kaj eksplodi en la mezo de tiu kruela,

malsaĝa, memkompleza amaso, kiu sin nomas homaro.

Fine li ne povas plu elporti la ĉeeston de homoj kaj revenas hejmen. Sed jen, sur la tablo li trovas oficialan leteron. Li disŝiras la koverton, eklegas kaj ne kredas, ŝajne, la surprizajn vortojn en la letero.

Ĝi tamen estas adresita al li...al Sinjoro Smelkov, doktoro de leĝoscienco...

La ministrejo sciigas al li, ke oni donas al li oficon en Provadio* je 150 frankoj monatsalajro.

Smelkov legas kaj denove ne kredas... "Sed nun? Nun kion fari?" Lia koro doloreme fleksiĝis, kaj li senkonscie ripetadis: "Sed nun, nun kion fari? Kio okazos nun? Li donis al mi oficon! Kial? La homo montriĝas vera homo, kaj mi sovaĝulo, malnoblulo, besto."

Smelkov ĉi tiun matenon sendis al la ministro minacan leteron.

Nune Smelkov similas al homo, kiu ĉe l' vesperiĝo de l' gajno en iu loto vendas sian bileton. Kaj li volis sin premi je la kolo, salti sur ĝin kaj sin detruigi. "Kaj kial, kial mi skribis tiun leteron? Ĉu mi ne povis iom atendi? Sed de kie, de kie mi povis scii, ke li donos al mi oficon? .. Ne, ne, tio ne okazos tiel, kriis li: — mi devas retenigi tiun leteron!"

Kaj rapide li eliris sur la straton kaj ekkuris al la poŝtoŝtacio. Kaj iom poste li en la telegrafpoŝta stacio vane rakontis, klarigis, petis — la oficistoj anoncis al li, ke ili ne povas redoni lian leteron. "Letero lasita en la poŝtkesto, apartenas jam al la adresito" — respondadis la oficistoj.

— Sed mi pereos, se vi ne donos al mi tiun leteron... De ĝi dependas mia tuta vivo! eldiris tra la dentoj Smelkov, preta ekplori.

Sed la oficistoj ne komprenis liajn suferojn, kaj li revenis denove hejmen tute malesperinta. Li eniris sian ĉambron, sidiĝis sur la kanapon kaj rigardis ĉirkaŭen, kiel homo, kiu pro iu okaza malsaĝeco perdas tutan heredaĵon. Li nerve leviĝis, promenis en la ĉambro, denove sidiĝis kaj laŭte sin riproĉis, li tiel neniam sin riproĉis ĝis nun.

"Ne, ne, mi devas iri al la ministro, antaŭ ol li ricevos mian leteron. Mi klarigos al li ĉion, mi rakontos, mi diros, pro kio mi ĝin skribis... Ĉu tiam li ekkredos, ke mi ne estas kapabla fari al li ion malbonan?" Kial? Ĉu mi estas rabisto?" Li prenis sian ĉapon, eliris sur la straton kaj foriris al la domo de l' ministro. Surpremite la sonorilbutoneton, Smelkov eksentis la senton de kulpulo, kiu venas mem sin transdoni al la registaro. La ministro ne estis hejme.

* Nuntempa bulgara verkisto-beletristo.

* Provinca urbo en Bulgarujo.

Du — tri foje ankoraŭ venis Smelkov — ĉiam li ne estis hejme; sed li decidis lin atendi eĉ ĝis la nokto. Fine, promenante sur la strato, li vidis de malproksime, ke la ministro eniris la domon. Smelkov plirapidigas siajn paŝojn, kaj post nelonge li estis en la enirejo. Li ne kuraĝis surpreni la elektran sonorilon, kvazaŭ, ŝajnis, ke de ĉi tiu butoneto dependis ĉio.

Fine li surprenis la butoneton, kaj la sango glaciĝis en liaj vejnoj. La pordo malfermiĝis, kaj antaŭ la okuloj de l' mirigita Smelkov, aperis la ministro mem.

La ministro ankaŭ mirigite rigardis Smelkov'on, videble, li ne atendis lin unue, ĉar ne estas kredeble, ke li mem irus malfermi la pordon al li.

“Eble li estas ricevinta mian leteron!” trapasis penso tra la kapo de Smelkov.

— Kion vi volas? vi jam havas oficon! alparolis lin la ministro.

“Li ne estas ricevinta la leteron, ne estas ricevinta... Kion, kion mi diru al li nun? Kaj mi devas, mi devas diri al li ĉion, antaŭ ol li ĝin ricevos” — pensis rapide Smelkov. Kaj la ministro malproksimiĝis de l' pordo, komprenigante lin, ke la aŭdienco estas finita. Sed Smelkov kuraĝe alpaŝis al li kaj ekparolis, rigide, ne rigardante en liajn okulojn.

— Sinjoro ministro, pardonu al mi... mi ne estas kulpa... mi ĉi tiun matenon skribis al vi leteron... mi estis freneza skribante ĝin... dum tiuj minutoj mi ne sciis, kion mi faras. mi ĝin skribis al vi, kaj mi intencis post tio memmortigi min.

La ministro lin aŭskultis kaj divenis, ke tiu sinjoro estas skribinta al li tion, kion multaj aliaj kiel li, babilas en la kafejoj kaj kiuj minacas lin.

La ministro ŝajne fariĝis serioza, severa, sed la rigardo de l' vizaĝo de Smelkov estis tiel kompatinda, ke al la ministro ŝajnis, ke en la enirejo rampas malgranda vermeto kaj, se li ne sciis tion, neniam li ekkredus, ke Smelkov estas studinta gimnazion, estis en Okcidento, kaj posedas universitatan diplomon, kaj anstataŭ la timo, la ministro por unua fojo dum sia vivo eksentis senton de naŭzo al tiuj, kiuj dum tuta monato plenigis lian enirejon. Li eĉ ekridis,

— He, kion? Vi intencis min mortigi? Anarĥiisto? Ha? Kvazaŭ Bulgarujo promesis nutri vin ĝis la dua juĝo.

— Sinjoro ministro, tio ne estas anarĥismo... Tio estas malespero... Vi ne scias, kio estas mizero... Mi estis preta ĉi tiun matenon, eĉ la gepatrojn mortigi.

La malestima rigardo de l' ministro mal-esperigis Smelkov'on, en kies okuloj apenaŭ ne ekfluis larmoj... La ministro kompatis lin, ĉar li deziris kiel eble plej baldaŭ seniĝi de li kaj diris al li:

— Kiel ajn!... Tiu letero iros en la arĥivon. Sed ne pensu, ke ni estas tiel kruelaj kaj, ke ni laboros nur laŭ nia plaĉo. Iru morgaŭ al via posteno kaj memoru aliafoje, ke ne ĉio, kion oni skribas, venas el la kapo. kaj unufoje por ĉiam sciu, ke ankaŭ en la anarĥismo Baj Ganjo ĉiam estos Baj Ganjo.

La ministro denove ekridis. Smelkov jese, kulpeme, ekrikanis ĝis la oreloj kaj poste, iom kontenta, li eliris sur la straton. La vendita bileto de l' loto estis denove en liaj manoj, kaj renkontiĝante kun neniŭ, jam la saman vesperon, li forlasis la ĉefurbon, benante la Providencon, ke ĝi estas sendinta tiajn kristanajn ministrojn al Bulgarujo.

La morgaŭan tagon la ministro sidis en sia ĉambreto, kaj kun facilrideto, kiel ian kamaradan leteron, li legis la minacan leteron de Smelkov:

“Mi skribas al vi ne por peti oficon, ĉar la honesta bulgaro kredeble ne konsentas servi, ĉe tiaj sentaŭguloj kiel vi — sentaŭguloj, kiuj sklavigis, pereigis Bulgarujon kaj estas kapablaj ĝin vendi, por ke restu iun tagon pli multe da ministroj. Sen klero, sen saĝo, sen koro vi estas ennestiĝintaj sur la ministraj seĝoj, kiel iuj societaj mikroboj, kontraŭ kiuj ankoraŭ neniŭ inter ni estas trovinta kuracilon... Sed ne pensu, ke tio daŭros eterne. Kaj en Bulgarujo, ĉi tiu elturmentita, dezertigita de vi Bulgarujo, disportiĝas tie kaj tie jam privataj voĉoj: tempo jam estas plibonigi nian pasintecon. Ĉu vi pensas, ke ĉiuj viaj faroj restos senpunaj? Kaj ke, se vi timas, nek Dion, nek la popolon — por vi ankaŭ juĝejo ne estas? Ho, kiel vi estos mirigita, kiam la sama, kiun vi ne konsideras kapabla, por gvidi la plej malgrandan oficon ĉe vi — aperos iun tagon antaŭ vi kaj postulos de vi kalkulon.

Kiel terurita vi estos, kiam li venos vin juĝi, vin juĝos kaj senapelacie li mem plenumos sian juĝon.

Tiam, nur tiam vi, malsaĝaj, senanimaj estaĵoj, komprenos, ke Bulgarujo ne estas kreita por vi.

Ne ridetu malestime: nek la polico, nek la armeo vin savos de tiu juĝo — kaj ĉe la plej gajaj viaj festenoj, ĉe la plej solenaj litanioj, memoru, ke la samaj pastroj servas ankaŭ funebroservojn... “k.t.p..., k.t.p.”

La ministro ellasis la leteron kaj ridetis: “Tuta Emil Anri!”, kaj li nevole rememoris la vizaĝon de Smelkov hieraŭ en la enirejo,

“Ne multe restis, por genufleksi... kaj ĉio ĉi tio por 150 fr. monate!... Eh, Bulgarujo, Bulgarujo — eldiris li. Kaj oni demandas, ĉu la princo povas forpreni nian konstitucion?!”

El la bulgara lingvo tradukis:

IVAN H. KRESTANOF,
El *Tutmonda Espero*, Februaro.

Simio Kuirema.

La Hinduoj misiistoj rakontas multe da apenaŭ kredeblaj historioj pri la simioj. Tiuj ĉi kreitaĵoj, svarmante en iuj lokoj (kie ili estas rigardataj kiel sanktaj), havas ja ecojn preskaŭ homajn. Inter aliaj kvalitoj aparte elstaras iliaj friponeco kaj imitemo. Unu misiisto starigis iam tendojn apud bosko da mangoarboj plena de simioj. La bestetoj kolektiĝadis ĉirkaŭ la tendojn ĉiutage, por observi la diversajn procedojn de mastrumado. Ilin aparte interesis la kuirado, kiun plenumadis maljuna hinda kuiristo tri fojojn ĉiun tagon en serio da potoj kaj patoj super ekstera forno el tero. La friponetoj tre afliktadis la maljunan serviston, penante alŝteliĝi de poste kaj forkapti ion bongustan, eĉ el lia mano. Unu posttagmezon la kuiristo devis iri en najbaran vilagon, aĉeti kelkajn provizaĵojn. Li do preparis kokidon por la vespermanĝa buljono, metis en poton super la brulon kaj difinis sian dekjaran filon por observi ĉion, ĝis li revenos. Estis varmega tago kaj la simioj ĉiuj dormis ie, krom du aŭ tri, kiuj sidis ne proksime, purigante unu al aliaj la dorsojn je finsektaj. Post kiam la maljunulo foriris, la knabo kaŭris dum iom da tempo, rigardante tien en la mezo de la bosko, kie kelkaj samaĝuloj, idoj de aliaj servistoj kaj helpantoj, ludis per pilketoj. La tento baldaŭ fariĝis troa, kaj li kuraliĝis al la ludantoj. Unu du horojn la knabaro ludis, poste disiris, kaj la kuiristido revenis sian taskon. Trovante apude unu simion, li forpelis ĝin, sed ne konstatis, ke ĝi malbonigis ion. Baldaŭ revenis la patro. Tiu tuj malfermis la poton, por rigardi la kokidan buljonon. Apenaŭ li faris tion, li eligis unu kriegon kaj forkuris al la horizonto. La misiisto, alarmita el la tendo, kuris ekscii, kio iras. Li vokis al la forkuranta kuiristo, kiu fine haltis ne proksime. "Ho, *Sahib*," li kriis, "la diablo estas en la buljona poto!" La sinjoro deprenis la kovrilon kaj enrigardis en la poton. Tie meze de la vazo, el kiu ĉiom da akvo elboliĝis, kuŝis, anstataŭ kokido, sufokita granda nigra birdo, duone senplumigita. Kiam ĉio klariĝis, estis evidente, ke faris la metamorfozon simio. La kanajleto kaptis vivan korvon, kiom eble senplumigis ĝin per la fingroj, elprenis el la buljona poto la kokidon, anstataŭigis ĝin per la dua birdo, kaj verŝajne ien forkaŝis ĝin, ĉar la simioj ne ŝatas la viandon. De la kokido oni neniam trovis postesignon.

HERBERT M. SCOTT, *Usono*.

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Offices of the Association on Monday, May 18, 1914, at 6.30 p.m. *Present*: Mr. H. B. Mudie (chairman), Messrs. P. Blaise, J. Bredall, P. J. Cameron, B. Chatterton, G. J. Cox, W. H. Dennis, H. Epstein, C. Evans, C. A. Fairman, R. Holder, A. Honeysett, H. Johnston, B. E. Long, A. Morrow, W. Phillimore, R. Robertson, F. M. Sexton, Misses M. L. Blake, L. S. Grant, M. R. Henningsen, C. M. Holmes, E. Lawrence, E. O'Brien, A. Schafer, Wynter. *In Attendance*: Messrs. G. Mercer Hollis, E. A. Millidge, A. E. Wackrill, The Secretary.

Councillors.—It was notified that the Greenwich Esperanto Group had affiliated, and that Mr. W. H. Dennis had been elected Delegate Councillor.

Hon. Solicitor.—A vote of thanks to Mr. G. Mercer Hollis for his services in connection with the tenancy agreement was unanimously passed.

Bishop of Bristol.—It was decided to send a letter of congratulation to the Right Rev. G. Nickson, D.D., Bishop Suffragan of Jarrow, on his appointment as Bishop of Bristol.

Organising Secretary.—The resolution of the Executive Committee was read, and the matter further discussed. Mr. Cox suggested that it would be well to give the proposal a trial for three months, and a letter was read from Mr. Epstein, in which he suggested that the additional help required in the office could be done by somebody engaged for part-time service. The following resolutions were passed:—

"That Mr. Clegg be instructed to do organising work for a period of three months; the date of such three months to be subsequently decided."

"That a certain sum not exceeding £20 be expended on the extra work and travelling involved during the three months, and that that sum or such part of £20 as needed be drawn from the Advertising Fund. That Mr. Epstein be thanked for his letter and informed that a three months' experiment has been decided upon, and that he be asked whether he is prepared to act as assistant as and when required."

Mr. Epstein announced his readiness to accept the offer, and it was decided that the organising activities should date from about mid-August.

"In Memoriam".—Mr. Mudie reported that the translation of "In Memoriam" was in the Press, and at Mr. Mudie's request it was agreed that the Association should appear as the publishers.

Sticker.—Specimens of the new sticker were submitted, and votes of thanks were accorded to Mr. W. E. Doran, the designer, and to Miss Blake, who made a drawing for reproduction.

"Friends of International Peace".—It being reported that this Society was holding a dinner on this evening, it was decided, on the proposition of Miss Blake, to send a resolution of greeting from the Association.

International Congress on the Blind.—A letter was read from Mr. W. P. Merrick, asking that the Association join as a Member, and send two Delegates. It was decided to agree to Mr. Merrick's request, and it being announced that the subscription had been paid by Mr. Merrick, Mr. H. B. Mudie and Mr. Merrick were elected Delegates of the Association.

Esperanto in 1913.

Reprints of this useful article, appearing in March "B.E." have been prepared in 12 pp. form. Price 2s. 4d. per 100, post free.

Eklezia Esperantista Ligo.

Jus publikigita:—*Mallonga Ordo de Diservo*, la plej taŭga Ordo por uzo ĉe Kongresaj Diservoj. *Prezo*: du penoj; po 100 ekz., 5m. 1.25. Aĉetebila ĉe Pastro A. J. ASHLEY, Lindley, Huddersfield.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

B. W. CHEETHAM, *The Cinema, Market-street, Aberystwith*; J. TATE CREERY, M.B., *Riverton, Coleraine, Ireland*; W. E. DORAN, 14, *Temple Villas, Palmerston-road, Dublin*; F. J. GIBBINGS, *Island Guard, Wei-hai-wei, N. China*; KOVVALI JAGANNADHAM, *Dattatreya Mutt, Narada Ghat, Benares City, India*; MISS AMELIA JAMES, 128, *Newport-road, Cardiff*; J. A. POTTER, 12, *Knatchbull-road, Harlesden, N.W.*; JAGMOHAN D. SAH, *Sah Gopal Das-street, Benares City, India*; LOKENDRA M. SEN, 23, *Ramapura, Benares City, India*; MISS A. M. SMITH, 46, *Lethbridge-road, Southport*; H. C. SWANN, 59, *High-street, Lowestoft*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*S. PARISH, *Royston, Herts*; *Miss E. O. SIMPSON, *DONALD SINCLAIR, *JAS. HAIR, Miss R. P. AITKEN, BENJ. BROWN, J. S. BROWN, *Greenock*; *Miss A. HITCHEN, *JACK CLAYTON, *Miss C. E. HOLGATE, *Miss L. SHACKLETON, *Miss E. POPPLETON, *Burnley*; W. S. HARPER, *Miss E. M. SPRY, *SAML. RICHARDS, *SYDNEY R. HAWKINS, Miss ANNIE POLLARD, *Plymouth*; D. T. ELLIOT, *Blackheath, London, S.E.*; *W. T. HUTCHINGS, *Devonport*; Miss W. A. A. HAZLEY, D. H. RAMSAY, WALTER LOGIE, Miss B. WHITBERG, Miss E. MALCHATSKY, PATRICK DORAN, Miss J. T. MACLEOD, JOHN MCKAY, *PETER JARDINE, *Miss I. FINDLAY, *F. COUPERTHWAITHE, *Miss M. D. COUTTS, MARQUIS R. LIVEY, *Glasgow*; Miss M. DUNN, *Miss A. RAMSAY, *ROBT. NAISMITH, WM. PARIS, *Hamilton*; *DAVID TURBITT, *High Blantyre*; Mrs. J. E. BROMLEY, FRED. SURR, Miss L. E. KNIGHT, JOHN OLIVER, J. T. WALCH, Mrs. C. HITCHEN, J. RAMSDEN, ANDREW CATTERALL, Miss K. FOLEY, HARRY HEYES, *M. BATES, *Miss A. SEDDON, *GEO. A. CORDINGLEY, *TOM BROMLEY, *JAS. HITCHEN, *V. PICKUP, *Bolton*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

JAS. WALCH, WALTER CALVERT, WM. R. BLOOR, *Bolton*; D. MCCracken, PETER HASTIE, J. BOYD ANDERSON, J. FRENCH, J. A. FERGUSON, Miss A. N. S. PARLANE, *W. W. TRAINER, *Miss M. KENNEDY, *F. G. LAMBERT, *Glasgow*; PERCY CLAYTON, *Halifax*.

NEW FELLOW.

Miss ELEANOR THOMAS, *Birkenhead*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Donations.

GENERAL.

Mrs. Pennington, London	£0 16 0
A. M. Mirrieles, London	2 0 0
Walter Hazell, London	0 5 0
Mrs. N. F. Smith, Bexhill	0 5 0
G. P. Lely, Beckenham	0 19 8
Edgar Wight, London	0 5 0
Colonel W. A. Gale, Southwick	1 0 0
J. P. Postage, Pisino-Istria	0 16 0
					£6 6 8

SALARIES AUGMENTATION.

C. A. Fairman, London	£0 10 0
-----------------------	-----	-----	-----	-----	---------

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

447. Berlin-Weissensee (Germanujo).—S-ro M. Kleineidam, *Gothestr. 13*, deziras interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun la tuta mondo, nepre tuj respondos. (114)

449. Le Mars (Iowa), U.S.A.—D-ro Charles D. Ray deziras interŝanĝi il. poŝtkartojn kun alilandaj samideanoj. Ĉiam respondos. (114)

505. Melbourne (Aŭstralio).—Fino N. Nugent, 101, *Beaconsfield-parade, Albert Park*, deziras korespondadi poŝtkarte kaj letere kun alilanduloj.

506. East Gippsland (Victoria) Aŭstralio.—Fino J. Andrews, *Tambo*, deziras korespondadi letere aŭ poŝtkarte kun alilandaj samideanoj.

507. Aachen (Germanujo).—S-ro Wilh. Hoelscher, instruisto, deziras korespondadi kaj interŝanĝi fotografaĵojn (belaj pejzaĵoj, uripartoj kulturdokumentoj) precipe ankaŭ stereoskopbildojn. Tuj respondos. (115)

508. Kilmarnock (Skotlando).—S-ro David Armstrong, 44, *Bonnyton-rd.*, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn kun ĉiuj alilandanoj. Tu respondos.

509. Weymouth (Anglujo).—S-ro G. F. Axford, 42, *St. Leonards-rd.*, deziras interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj gesamideanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

510. Chemnitz (Saksujo) Germanujo.—Dez. koresp. per ilustr. poŝtkart. kun gesamideanoj en la tuta mondo.

511. Bobrujsk (Ruslando).—S-ro Tolčinskij, *Puŝkinskaja ul.*, deziras interŝanĝi p.k. ilustr. p.m. monerojn kun alilandanoj.

B.E.A.

Organizo de la Propagando.

Kiel oni povas legi en la Raporto pri la konsilantara kunveno (Majo 18a), estas decidite komisi la Sekretarion organizi la propagandon de la B.E.A. kaj ĝenerale diskonigi kaj efektivi la programon de nia Asocio. Tiu laboro komenciĝos en Aŭgusto proksima, sed estas necese antaŭanonci la aferon, pro ke membroj kaj grupoj kaj aliaj samideanoj pretigu sin por la kunlaboro tre necesa. Inter la unuaj klopodoj estos:—

Starigo de grupoj en urboj, kie nun estas Esperantistoj izolitaj.

Arango pri leteroj kaj artikoloj en la ĝenerala ĵurnalaro.

Rondvojaĝo en Septembro inter la grupoj en meza kaj norda Anglujo.

Necesas kolekti faktojn kaj statistikon. Do la Sekretario tre petas, ke la legantoj sciigu al li ĉe la adreso: 17, *Hart-street, Londono, W.C.*:—

1. La nomojn kaj adresojn de Esperantistoj en urboj, kie ne estas grupo.
2. La nomojn kaj adresojn de Esperantistoj, kiuj volas (kaj kapablas) verki bonajn leterojn por la ĵurnalaro.
3. Opiniojn pri taŭgaj rimedoj por propagando.

N.B.—Konsilinde estas legi dufoje tiun ĉi artikolon.

Council and Executive Meetings, B.E.A.

Councillors are reminded that the next Meeting of the Council will be held at the Y.M.C.A. Hall, Fargate, Sheffield, on Monday, June 1st, 1914, after the Annual General Meeting. A Meeting of the Executive Committee will follow.

Notice is hereby given that the following Meeting of the Council will be held on Monday, June 15th, at the Offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C., at 6.30 p.m. A Meeting of the Executive Committee will follow.

H. CLEGG, Secretary.

512. Bobrujsk (Ruslando).—S-ro E. Valkovskij, *Muravjerskaja ul.*, dez. interŝ. p.k. ilustr. p.m. monerojn, esper. ĵurnalojn, k.t.p. Ĉiam honeste respondas.

513. Bowling Green (Kentucky) U.S.A.—S-ro Will Carne, 1219, *Ky.-street*, deziras korespondi kun alilandaj amikoj. (x)

514. Praha II. (Bohemujo).—S-ro V. Šrp, *Resslova str. 8*, volas eldoni adresaron de korespondantoj de la tuta mondo. Britaj gesamideanoj sendu nomojn. (116)

515. Schonlinde (Bohemujo).—S-ro Josef Zweigelt, *Neuforst-walder str. 2*, deziras korespondadi kun gesamideanoj per ilustr. p.k.

516. Budapest (Hungarujo). Leutenanto St. E. Kraus, *Disz-tér 2*, vojaĝos Londonon, de tie Parizon al la "Deka," kaj deziras korespondadi kun familio esperantista en Londono.

517. Invercargill (Nov. Zelando).—S-ro F. Haigh, komencanto, deziras korespondi kun pli progresinta samideano alilanda.

518. Portland (Oregon) U.S.A.—S-ro Herbert Chevalier, *Posta Resto*, deziras korespondi kun samideano en S. Moulton, Devon.

519. Murwillumbah (N.S.W.) Aŭstralio.—S-ro R. W. Jay, *Box 26*, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

520. Sambor (Galicio) Aŭstrio.—S-ro Yan Tyrka kaj Fino Zofia Tyrka deziras korespondi kun ĉiulandaj gesamideanoj.

521. Gebel Moja (Sudanujo).—S-ro G. Georges, pro la multego da alsenditaĵoj kaj petoj por p.k. kaj p.m., tute ne povas respondi, se la komunikaĵoj ne estas akompanataj de poŝtopagoj. Li baldaŭ foriros el Sudanujo kaj esperas renkonti amikojn kaj korespondantojn ĉe la Deka Kongreso. Por aliaj Sudanaĵ informoj sin turni al S-ro G. Lee, *Head Quarters, Egyptian Army, Khartoum*.